

Štórski ŽELEZAR



St. 10 - 25. oktober 1969

Potem, ko so se delavci na referendumu 15. septembra 1969 odločili za združitev železarn Jesenice, Ravne in Štore v enotno podjetniško navezo, se je zaključilo skoraj dveletno pripravljalo obdobje in odprta je bila integracijska pot za ustanovitev združenega podjetja Slovenske Železarn.

Pred tem so nekateri že govorili: »Iz tega ne bo nič, direktorji se le izpostavljajo, jemljejo prostor v tisku in izpodrivajo privlačnejši televizijski program, v integracijo pa sami niso prepričani.« In vendar tokrat, ko je skeptičnost postala že precej splošna, je referendum prišel, kar pa je pri tem slovensko javnost najbolj presenetilo, je bila ugotovitev visoke osveščenosti, dokazane s štiripetinsko večino za integracijo.

Uspešno izvedeni referendum večina smatra za velik dogodek,

so pa tudi taki, ki pripominjajo, da je to skromen in neučinkoviti dosežek. Tudi sami smo si od začetka zahtevali višji integracijski skok, kmalu pa smo spoznali tveganje in nevarnost, da bomo porušili letev in se zato odločili za dosegljivo normo, ki smo jo tudi elegantno preskočili. Kdor ugovarja, da to ni skok, mora priznati, da je vsak korak in to tak, ki lahko postane za prihodnje življenje in razvoj slovenskega železarstva zgodovinski dogodek, za celo slovensko industrijo pa eden od stebrov, na katerem bo slonel krov go-

GREGOR KLANČNIK V. D. DIREKTORJA ZPSZ:

NOVA ERA MEDSEBOJNIH USTVARJALNIH ODNOSOV

integracijsko gibanje bili vključeni tisti delavci, ki ekonomske problematike dnevno doživljajo. Četudi so v tem procesu uspešno pomagali predstavniki družbeno političnih organizacij, so osnovni nosilci oblikovanja mišljenja, ki je vplivalo na izid referenduma, bili organizatorji proizvodnje in poslovanja. Prav v tem je bila največja moč osveščanja, ki je na referendumu rodila zavidanja vredne rezultate.

Delavski sveti na Jesenicah, Ravnah in v Štoreh so 26. septembra t. l. ugotovili pravilnost izvedenih referendumov,

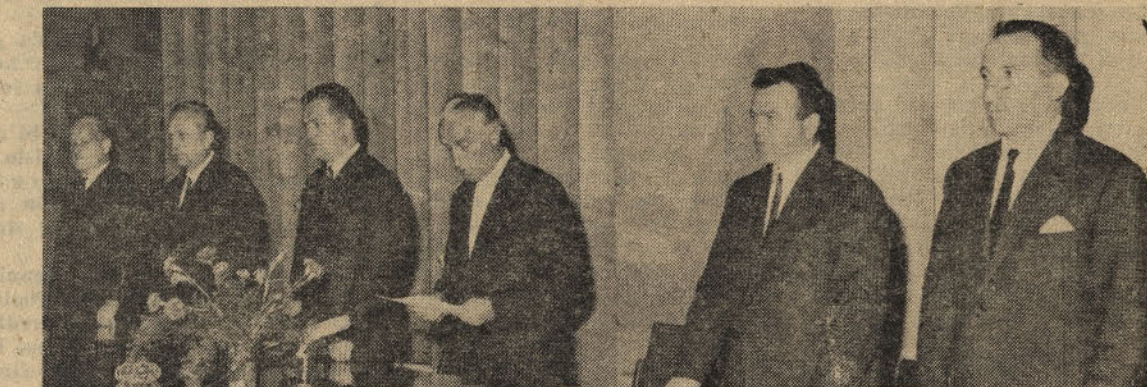
jo družino in ostalimi, je zelo ugodno. Od vseh 11.287 zaposlenih jih je za integracijo dalo svoj pristanek 9.277 ali 78,9%. S predpostavko, da bi tudi odsotni glasovali v enakem razmerju kot prisotni, objektivno lahko trdimo, da čez 80% zaposlenih združitvi železarn zupa.

Skeptičnost o koristi ustanovitve združenega podjetja je, razumljivo, v posameznih tovarnah različna. Največji dvom je na Ravnah, kjer je podjetje konsolidaciji najbližje. Ob ustanovitvi novega skupnega podjetja se moramo zavedati, da

SVEČAN PODPIS POGODBE

V torek 30. septembra so predsedniki delavskih svetov in direktorji železarn Jesenice, Ravne in Štore na sedežu Gospodarske zbornice Slovenije v Ljubljani svečano podpisali pogodbo o pristopu k združenemu podjetju SLOVENSKE ŽELEZARNE. Temu, za, slovenske železarn in slovensko gospodarstvo pomembnemu dogodku, so prisostvovali številni predstavniki zveznih in republiških političnih in predstavniških organov, zbornice, Združenja jugoslovanskih železarn, bank ter številni poslovni partnerji slovenskih železarn.

Uvodnemu pozdravu in referatu predsednika koordinacijskega odbora vršilca dolžnosti direktorja združenja podjetja Slovenske železarn Gregorja Klančnika je sledilo svečano podpisovanje pogodb o pristopu k ZDRUŽENEMU PODJETJU SLOVENSKE ŽELEZARNE. Zatem so v krajših govorih pozdravili ta pomemben dogodek predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Leopold Krese, član izvršnega sveta Slovenije inž. Ivan Zupan, predstavnik metalurške fakultete dr. prof. Ciril Rekar in generalni sekretar Združenja jugoslovanskih železarn Džorđe Andrejević.



Podpisniki pogodbe o združenem podjetju med govorom direktorja Klančnika

spodarske stavbe, ki naj bi bila dom prosperitete in izboljšanja življenjske ravni.

Vrsta čestitk, ki smo jih dobili, med njimi je tudi priznanje izvršnega sveta Slovenije, potrjuje našo ugotovitev, da je združitev železarn taka kot je, najpomembnejši integracijski dosežek na Slovenskem.

Integracija je povsod težak proces, v kapitalizmu je za njo treba pridobiti akcionarje, pri nas pa večino zaposlenih. V referendumu niso odločilni niti tisti, ki so iz ekonomskih vzrokov zavestno za združevanje, niti tisti, ki so iz lokalnih, samoupravnih, zasebnih in drugih pobud proti, temveč neopredeljeni. Osveščanje delavcev je zato glavna naloga protagonistov, ekonomsko sicer logičnega, sociološko politično pa lahko zelo zapletenega združevanja. Glavno nalogo razlaganja v vseh treh železarnah so zato prevzeli strokovno vodstveni delavci.

Povezavo slovenskih železarn v združeno podjetje smo smatrali kot poslovno podjetniško zadevo, zato so prednostno v

izdali soglasje na osnutek pogodbe ter odobrili prevzem ustanoviteljskih pravic in dolžnosti v združenem podjetju Slovenske železarn. Službeno objavljeni podatki kažejo naslednji izid referenduma:

ŽELEZARNA JESENICE:
število zaposlenih 6082
udeležba 5682 ali 93,4 %
za integracijo 4920 ali 80,9 %

ŽELEZARNA RAVNE:
število zaposlenih 3454
udeležba 3302 ali 95,6 %
za integracijo 2368 ali 68,6 %

ŽELEZARNA ŠTORE:
število zaposlenih 2247
udeležba 2213 ali 98,5 %
za integracijo 1989 ali 88,9 %

Iz udeležbe v vseh treh podjetjih, ki je bila 95%, se vidi, da je bil interes zaposlenih na tem referendumu v vseh treh železarnah izreden in, da so ga ocenjevali kot življenjsko odločitev. Nobene volitve v tovarniške organe samouprave niso pritegnile takega zanimanja.

Tudi razmerje med onimi, ki so v ustanovitvi skupnega združenega podjetja videli varnejšo eksistenco zase in za svo-

je iz raznih vzrokov miselnost o večji varnosti v manjši riskski skupnosti, četudi ta obsega le eno petino, še vedno prisotna. Od uspešnosti, učinkovitosti in koristnosti delovanja združenega podjetja bo odvisno razpoloženje in jačanje zavesti, da v osamljenosti ni, v integracijskem povezovanju pa je dostop k donosnejši podjetniški tvornosti lažji.

Slovenske železarn imajo ob ustanovitvi združenega podjetja 876,5 milijonov din poslovnega sklada. Z upoštevanjem zunajjih virov v obliki dolgoročnih kreditov bodo po zaključku investiranja v prihodnje razpolagale za dodatnimi 870 milijoni din poslovnih sredstev. Že v prvem letu svojega obstoja bodo tako organizacije združenega dela, brez upoštevanja v novem srednjeročnem načrtu predvidenih naložb in kratkoročnih kreditov, upravljale z okrog 1600 milijoni din družbenih sredstev. Po tem bo združeno podjetje Slovenske železarn najmočnejša delovna organizacija na Slovenskem.

(Nadaljevanje na strani 3)

Proizvodnja v septembru

V septembru je proizvodnja dosežena 9,1 % letnega plana, kar je za 1.046 t nad dvanajstino letnega plana in za 539 t nad operativnim planom. Kumulativni obseg proizvodnje je v devetih mesecih dosežen z 78,6 %. Tako je letni plan proizvodnje konec septembra presežen za 3,9 %. Pod planom je ostala valjarna in livarna specialne litine.

Operativni plan so elektroplavž, jeklarna, livarna I pri litini in šamotna presegli. Livarna II je ostala za 15,9 % pod operativnim planom.

Elektroplavž je operativni plan presegel za 6,0 %. Proizvajal je belo surovo železo. Imel je še vedno težave s kvaliteto koksja in tudi specifična poraba električne energije ni zadovoljiva.

Jeklarna je za 9,3 % presegla operativni plan in tudi letni plan ima v devetih mesecih presežen za 6,4 %. Ves mesec je imela na razpolago tekoči grodelj in ugodne energetske pogoje.

Valjarna je ostala pod operativnim in letnim planom, ker je ostalo 23 t neprevzetih profilov za Železarno Ravne. Imeli so tudi večkratno menjavo programa valjanja, a kljub temu pričakujejo, da bodo celotni plan za leto 1969 dosegli na osnovi naročil, ki jih imajo za IV. kvartal.

Livarna specialne litine ni dosegla operativnega plana in tudi za letnim planom zaostaja za 8,6 %. V septembru je imela velik remont na čistilnem stroju razne okvare na formarskih strojih in ozko grlo pri žarjenju. Zaradi žarjenja je tudi izostala proizvodnja konti naprave.

Livarna valjev in kokil je v septembru prekorčila operativni plan pri litini, medtem ko je pri valjih nekoliko nižja. V drugi polovici meseca je obrat prešel na 42-urni delovni tednik. Zaradi tega proizvodnja ne bo padla, ampak bo ostala na isti višini kot prej.

Šamotna je kljub pomanjkanju eksternih naročil in pri zreduciranemu staležu delavstva presegla dvanajstino letnega plana za 5,8 % in operativni plan za 5,0 %. Izmeček je v okviru normativa.

Delovna sila in produktivnost.

Število zaposlenih je konec septembra 2.150, to je za 62 manj kot prejšnji mesec, ker je gradbeni oddelek v celoti priključen stanovanjski enoti. Tako so tudi vsi pokazatelji, ki so računani na zaposlenega, višji od prejšnjega meseca in tudi v primerjavi z lanskim letom. Produktivnost je v devetih mesecih za 3,9 % nad lanskeletnim povprečjem.

NAUČIMO SE TREZNO PREUDARJATI IN UKREPATI!

Podprimo prizadevanja UO in družbeno političnih organizacij!

Kdaj bomo doumeli, kako si s trmastim vztrajanjem pri zahtevah o odstopanju od sprejetega novega sistema nagrajevanja in delitve po delu samo zaostrujemo že itak slab položaj v podjetju? S prekinitvami dela povzročamo škodo, ki jo moramo sami trpeti. Izhod iz težavnega položaja, v katerem se nahaja tudi naše podjetje, je v doslednem izvajanju sanacijskega programa in ukrepov, ki jih podvzemanjemo, da izplavamo iz krize. Taka akcija pa zahteva čim trdnjšo povezanost in prizadevnost pri vseh nalogah, ki imajo za cilj večjo produktivnost, večje delovne uspehe, obenem pa bolj razvito in učinkovitejše samoupravljanje.

Kdor trezno misli, bo najprej poiskal in raziskal vzroke nizke realizacije v nekaterih obratih in bo pomagal z vsemi močmi te vzroke odpraviti.

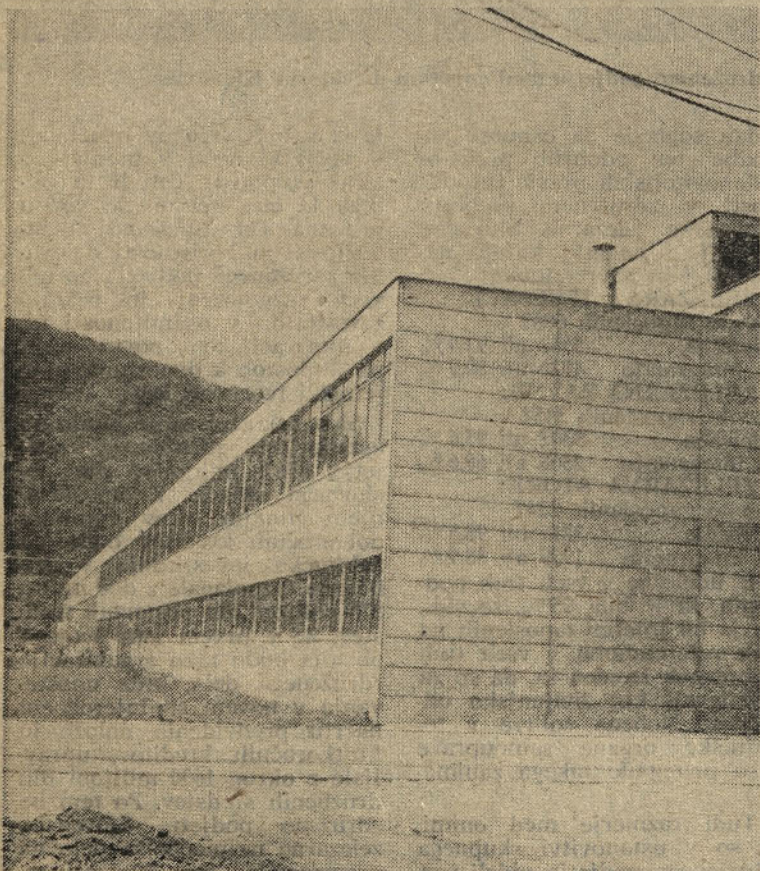
Upravni odbor podjetja je ugotovil, da so bili za september prejemki pravilno izračunani, v skladu s poslovnimi rezultati, nižja vrednost točke pa je rezultat nižje realizacije v septembru. Plan zadolžitve so v livarni I izvršili v septembru za 89,4 %, v livarni II pa s 73,6 %, skupno torej s 83,9 %. Nad tem se je treba zamisliti! Tu je treba najti realno rešitev! Vzroke tega zaostajanja je treba raziskati in odpraviti!

Dalje je UO ugotovil, da je imela livarna I kljub višji proizvodnji nižjo realizacijo, ker je del proizvodnje ostal še v adjustaži in bo realiziran šele oktobra. Pomagajmo tukaj najti in izvesti izboljšave!

Zdaj nam je jasno, da bi do teh nepotrebnih prekinitev dela v obeh livarnah ne prišlo, če bi predhodno prečiščevali in pojasnili stvari, če bi sproti ugotavljali vzroke, zakaj v posameznih mesecih ustvarjena realizacija odstopa od planirane, saj vemo kaj služi za osnovo delitve osebnih dohodkov.

Poglejmo, kakšna je organizacija dela, kako jo izvajamo in če se da kaj izboljšati! Poglejmo, kakšen je delovni red?! Drugače je z nekaterimi predlogi za izboljšanje delovnih pogojev, ki so bili takoj posredovani tehniškemu sektorju z zahtevo po čimprejšnji ureditvi.

Seveda pa lahko razumemo upravičeno kritiko zaradi nenehnega naraščanja življenjskih stroškov in zaskrbljenost, ki se nas poljšča ob takih pojavih. Borbo proti tem pojavom moramo vsestransko podpreti. O tem smo že razpravljali na delovnih konferencah zveze komunistov, sindikata in zveze mladine. Sklepi so posredovani pristojnim družbeno-političnim in skupščinskimi telesom. Čeprav težko pa vendar je treba pri reševanju tako zapletenih vprašanj ohraniti mirno kri in trezno preudariti vse stvari, podvzeti ustrezne korake za odstranitev pojavov, ki niso v skladu s težnjami in cilji naše gospodarske reforme in ki upravičeno vzbujajo negodovanje delovnih ljudi. Toda vse pretnje o posredovanju nezadovoljnih nevezv direktno pri republiških organih in forumih, so nesmiselne, zgrešene. Taki problemi se rešujejo doma, v svoji hiši, tu je treba tudi zaupati upravi podjetja, članom organov upravljanja in družbeno-političnih organizacij in jih podpreti, da posredujejo za reševanje vprašanj, ki so izven podjetja, izven našega delokroga, pri merodajnih forumih. Pri tem pa je potrebno sodelovanje vseh članov kolektiva. Vsi moramo tudi pomagati, da bomo v svoji hiši napravili red, da bomo med ostalim sistemom nagrajevanja in delitve po delu izpopolnjevali in končno našli čim ustreznejšo in spodbudnejšo obliko tega sistema. Kdor pa stvari noče razumeti, jih napihuje in predlaga prekinitve dela ter jih kakorkoli podpira, je škodljiv, je pustolovec, ker mu ni za trezno presojo in pravilno reševanje problemov, temveč se otežkoča položaj in zavira prizadevanja resnih članov kolektiva. Da o materialni škodi zaradi prekinitev dela sploh ne govorimo. Trezno misleči delavci so se sramovali, ko so videli pred livarno naše odjemalce, ki se niso mogli načuditi zaslepljenosti tistih, ki so po nepotrebnem prekinili delo v času, ko imajo toliko naročil, da se ne vidijo iz njih. Mar bomo tako odpravili zamujanje izdobavnih rokov?! Take pojave je treba torej v kali zatreti, da bomo oprali madeže, ki jih sami nanašamo na našem ugledu.



Pogled na novo livarno

NOVA ERA MEDSEBOJNIH USTVARJALNIH ODNOSOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pomembnejše od obsega pa je izkoriščanje sredstev.

Na podlagi devetmesečnega poslovanja, kaže prognoza, da bodo tri slovenske železarnice letos dale tržišču okrog 500.000 ton gotovega blaga, kar pomeni okrog 1.285 milijonov din realizacije. Na podlagi bogate tradicije, visokih izkušenj in velikega proizvodnega kapitala, so združene železarnice postale pomemben dejavnik, ki bo dal ton razvoju industrijskega potenciala in celotnega slovenskega gospodarstva, zato je na samoupravni zavesti ustanovitveno podjetje slovenskih železarn, eden od važnih stebrov našega bodočega gospodarskega razvoja.

Najmočnejši partner združene dela slovenske jeklarne industrije, je železarna Jesenice. Na 58% skupnega poslovnega sklada in 52% vseh zaposlenih bo ta organizacija združenega dela letos dala 71,3 odstotka blagovne proizvodnje in 62% realizacije. Druga je železarna Ravne, ki zajema 26% poslovnega sklada in 29% zaposlenih, bo dala 14,6% blagovne proizvodnje in 27% realizacije. Štore imajo 16% poslovnega sklada in 19% zaposlenih, v blagovni proizvodnji pa bodo letos udeležene s 14,1% in v realizaciji z 11%.

V zadnjih dveh letih so slovenske železarnice napravile velik skok v povečanju proizvodnje. Medtem ko so leta 1967 realizirale za 910,6 milijonov din gotovega blaga, je realizacija leta 1968 znašala že 1.055 milijonov din, kar je porast za 16%, letošnji porast pa bo za dodatnih 22%.

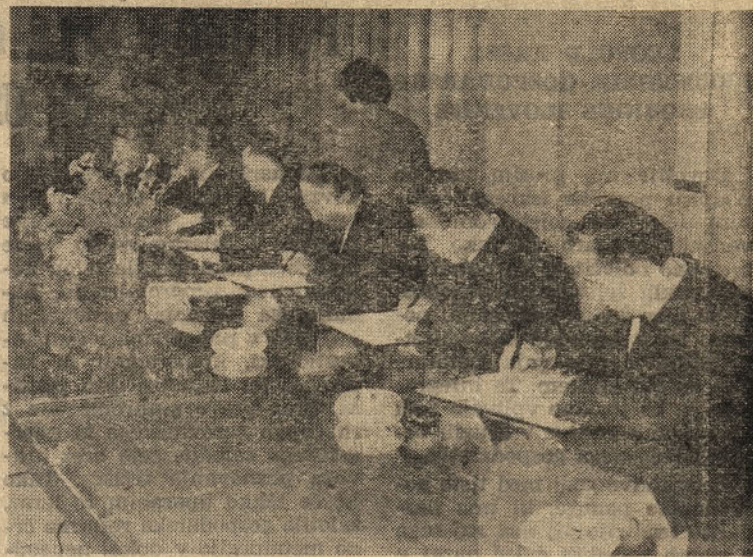
Ob ustanovitvi skupnega podjetja je ekonomski položaj v posameznih organizacijah združenega dela različen. Poslovno leto 1968 so vse tri železarnice zaključile z izgubo, periodični obračun prvega polletja letošnjega leta pa je na Ravnah zaradi velike udeležbe proizvodnje 117. veje in specializiranega programa plemenitega jekla, že pokazal presežek dohodka. Železarna Jesenice iz znanih razlogov, kljub 19% povečanju realizacije ob 5% znižanju zaposlenih, tudi po osmih mesecih poslovanja še ni uspela poravnati osebnih prejemkov z doseženim dohodkom. Tudi Štore so še na robu svoje rentabilnosti. Ureditve tega zahtevnega problema, ki pomeni doseganje podjetniške donosnosti v vseh tovarnah, bo osrednja naloga združenega podjetja. Glavni delež bodo v ustvarjalnim, poizrtvovalnim in učinkovitim delom morale prispevati delovne skupnosti organizacij združenega dela sa-

me, usklajevanje in delitev dela ter organiziranje medsebojne pomoči bo prispevek združene podjetja, nujno pa bo morala biti prisotna tudi skupnost.

Slovenske železarnice so že v pripravljalnem obdobju izdelale srednjeročni integralni razvojni program, ki predvideva naložbe v osnovna sredstva v višini 135,4 milijone din in naložbe v obratna sredstva v višini 229 milijonov din. Odbritev teh kreditov je pogoj predvidene rasti realizacije in uspešne sanacije vseh sestavin združenega dela. Izvršni svet SRS je s svojim predlogom za usmeritev sredstev v višini 51 milijonov din, namenjenih kot udeležbo potrebnega kredita za trajna obratna sredstva za razvoj slovenskega železarstva, že pokazal dobro voljo. Ta predlog so že obravnavali skupščinski odbori in ga v kratkem v obliki predloga za spremembo zakona lahko pričakujemo v skupščini. Slovenski železarji z velikim interesom pričakujejo odločitev tega osrednjega predstavniškega organa.

Železarstvo ni in tudi ne bo visoko akumulativna industrijska veja, kar ne pomeni, da sme biti nezaželjena dejavnost. S tem pa ni rečeno, da slovenske železarnice ne bodo prispevale nič svojega. Že letos bodo imele 90,6 milijonov din amortizacijskega sklada, z novimi napravami pa se bo še večal. Doseganje akumulativnosti ni samo interes železarn, temveč tudi banke, ki ima v teh tovarnah svoje naložbe, zato kreditiranje srednjeročnega programa pričakujemo.

Pomanjkljivi denarni del obratnih sredstev je glavna ovira hitrejša konsolidacije slovenskih železarn. Ta je med drugim posledica pomanjkanja akumulacije za povečanje lastnega poslovnega sklada, predvsem pa neložne strukture dolgoročnih kreditov. Za investiranje v bodoče, ki bo predvidoma sklenjeno 1970. oz. 1971. leta, bo skupno iz dolgoročnih kreditov v osnovna sredstva naloženih 930 milijonov din, za kar pa je za trajna obratna sredstva odobrenih le 86 milijonov din dolgoročnih kreditov. Po predvideni rasti naj bi proizvodnja bila kar 12-krat večja od odobrenih in v glavnem že izkoriščenih dolgoročnih kreditov za obratna sredstva. V tem je tudi razlog, da železarna Jesenice, Ravne in Štore pri novih kreditih dajejo prednost obratnim sredstvom. Posebno v zadnji splošni nelikvidnosti, ko so se dolgov kupcev slovenskim železarnam povzpeli na 340 milijonov din, je zaradi preskromnih



Med podpisovanjem pogodbe; od leve proti desni: Franc Starlekar predsednik DSP Štore; Tugomer Voga gl. direktor, Štore; Franc Hrastnik predsednik DSP Ravne; Gregor Klančnik gl. direktor, Ravne; Franc Kobentar predsednik DSP Jesenice in mgr. ing. Peter Kunc gl. direktor, Jesenice

obratnih sredstev plačilne zmožnosti podjetij nedosegljiva.

Poleg statuta bodo v združenem podjetju dolgoročni in letni gospodarski načrti glavni urejevalci poslovno ekonomskih odnosov. Z dolgoročnimi gospodarskimi načrti bodo organizacije združenega dela usklajevale povečanje proizvodnje, širjenje obratov in modernizacijo sredstev za delo ter tehnologije. Skladno z letnimi gospodarskimi načrti združenega podjetja, ki bodo urejevali specializacijo in medsebojni promet, bodo tovarne izdelovale svoje letne poslovne načrte in na osnovi njih sklepale kupnoprodatne pogodbe z drugimi organizacijami združenega dela in zunajimi partnerji. Direkcija združenega podjetja bo v interesu ugodnejšega oskrbovanja in trdnjše prisotnosti na tržišču, ob sodelovanju tovarn, sklepala pomembnejše aranžmaje z dobavitelji in potencialnimi kupci. Podobno vlogo bo direkcija imela tudi na področju financ.

Načrtovanje in obvezno izvajanje usklajenih zasnov bo torej glavna prednost združenih železarn. Takoj po izvolitvi samoupravnih organov in po oblikovanju direkcije, bomo pristopili k obdelavi srednjeročnega načrta, ki bo predvidel tako širjenje proizvodno in poslovno donosne dejavnosti, da bo vsem tovarnam zagotovila rentabilnost in akumulativnost, potrebno za pokrivanje nastalih obveznosti. Ker stare in novozgrajene zmogljivosti na Jesenicah dovoljujejo le proizvodno prve predelave jekla, bo rentabilnost v tovarni dosežena šele pod pogojem dodatnega investiranja v drugostopenjsko predelavo toplo valjanih trakov in pločevine. To naj bi bila poleg že znanih postavk sestavina srednjeročnega načr-

ta, ki naj bi ga združeno podjetje dobilo v prvem letu svojega obstoja.

Povečanje produktivnosti dela bo v načrtovanju proizvodnje moralo biti osnovno gonilno sredstvo. Medtem ko bodo posamezne železarnice letos v realizaciji na zaposlenega dosegle:

— Jesenice	126.000 din,
— Ravne	102.000 din,
— Štore	64.000 din,

kar povprečno pomeni 108.000 din, bo zasnova kot imperativ primernih osebnih dohodkov in zagotovljene akumulativnosti morala povprečno dvigniti na 150.000 din. Iz tega izhodišča bomo morali predvideti obseg, asortiment, delovne priprave, tehnologijo in poslovne stroške.

Strokovni sestav združenih slovenskih železarn kliče torej težka in zahtevna naloga. Š primerno spodbudo bomo morali razpoložljivo znanje in izkušnje popolno mobilizirati v blagor jeklarstva in s tem razvoja predelovalne industrije.

Ne samo organizatorji proizvodnje v železarnah in direkciji, temveč tudi vse druge strokovne kapacitete bomo morali pritegniti k reševanju zapletenega tehnološkega postopka proizvodnje in predelave jekla. Metalurški inštitut, ki je že do sedaj bil naša stična hiša, bi moral postati osrednja raziskovalna institucija združenega podjetja.

Vodenje dolgoročne politike bo osnovni princip združenega dela, zato bo vzgoja kadra v ožjem in širšem smislu morala biti predmet posebne pozornosti. Bolj kot do sedaj naj bi delovala stara kitajska modrost: »Če daš nekomu ribo, se bo najedel enkrat. Če pa ga naučiš loviti ribe, se bo hranil vse življenje.«

(Nadaljevanje na strani 11)

LEOPOLD KRESE,
PREDSEDNIK GOSPODARSKE
ZBORNICE SLOVENIJE

POGODBA ŠELE ODPIRA NOVE MOŽNOSTI ZA SKUPNO IN USKLAJENO PRIZADEVANJE

Dovolite mi, prosim, da ob podpisu pogodbe iskreno čestitam delovnim kolektivom slovenskih železarn za tako pomembno odločitev. Ta odločitev slovenskih železarn in pogodba, ki je bila danes podpisana, pomeni novo razdobje in kvaliteto poglavje v razvoju metalurgije na Slovenskem. Ta integracija pa bo ugodno vplivala tudi na podobne rešitve v drugih vejah slovenskega gospodarstva.

Železarstvo sodi med tiste gospodarske panoge, ki ima najdaljšo tradicijo pri nas, saj sega v svojih začetkih daleč nazaj v 15. stoletje. Ko pa so se na prelomu v 20. stoletje razvili iz primitivnih vigencev veliki industrijski obrati na Jesenicah, Ravnah in Štorah, so postali tudi glavni stebri nastajajoče industrializacije Slovenije. Ob njih se je razvila cela vrsta sprva sicer majhnih kovinskih podjetij, ki pa so kasneje skoraj vsa prerasla v pomembne kapacitete slovenskega industrijskega potenciala in s tem dala osnovo, da danes uvrščamo Slovenijo v srednje razvito industrijsko deželo. Kljub taki vlogi v preteklosti pa je imel razvoj slovenskega železarstva nekaj posebnosti, ki v marsičem še danes bistveno opredeljujejo ekonomski položaj te panoge. Nastanek industrijskega železarstva v Sloveniji se namreč ni opiral na bližino slovenskega zaledja, marveč predvsem na tradicijo nekdanje železarske obrti, na ugodne prometne zveze in bližino energetskih virov. Na tej podlagi je bila zasnovana tudi nadaljnja širitev proizvodnih zmogljivosti v prvih povojnih letih, vstevši delno specializacijo obratov na Jesenicah, na Ravnah in v Štorah.

Kmalu pa je začel delež slovenskega železarstva v celotni proizvodnji jugoslovanske črne metalurgije relativno upadati. Delno je bil ta pojav pogojen s hitrejšim industrijskim razvojem drugih predelov Jugoslavije, delno pa so bili vzrok tudi tedanji strateški koncepti, po katerih lokacija baznih gospodarskih objektov ob zahodnih mejah Jugoslavije ni bila najbolj primerna. Zato slovenske železarne v tistem času niso bile deležne večjih naložb, večinoma so se morale zadovoljiti s staro reparacijsko opremo, ki pa seveda ni pomenila ustrežne osnove za nagel tehnološki razvoj. Tudi v prvem desetletju samoupravljanja, v času splošne stagnacije naložb v črno metalurgijo, slovenske železarne niso bistveno napredovale. Širše možnosti za razvoj so se odprle šele leta 1961, torej žal ravno v času, ko so nekateri na pačni oziroma preveč potencira-

ni poudarki na decentralizacijo povzročili v našem gospodarstvu precej močne dezintegracijske tokove. V železarstvu so se te tendence pokazale zlasti na neusklajenem programiranju, nadaljnjega razvoja posameznih železarn v popolnoma ločeni investicijski, komercialni in kadrovski ter organizacijski politiki, brez prave sinhronizacije z razvojem surovinskega in energetskega zaledja, celo brez pravega poznavanja tržišča. Tako je, če lahko uporabim ta izraz, zalotila gospodarska reforma črno metalurgijo v dokaj neugodnem položaju, da se spoprime z doslednim delovanjem ekonomske in tržne proizvodnje v pogojih mednarodne konkurence. Povrh vsega so železarne močno prizadeli še nekateri elementi neusklajenega gospodarskega sistema s celotnim konceptom gospodarske reforme, tako zlasti neusklajenost cen med proizvodi železarstva in surovinami, oziroma reprodukcijskimi materiali za železarsko proizvodnjo in preveč liberalna politika pri uvozu železarskih izdelkov. Posledice neusklajenega razvoja in sočasnih neustreznih ekonomskih ukrepov so se bridko pokazale na upadanju akumulativnosti in zmanjševanju kapacitet, v naraščanju proizvodnih stroškov po enoti proizvoda in v končni fazi na nizkih osebnih dohodkih zaposlenih. Leta 1967 se je prvič v zgodovini slovenskega železarstva pokazala v slovenskem železarstvu celo izguba.

S tem kratkim, morda nekoliko poenostavljenim pogledom na zgodovino slovenskih železarn nisem hotel nikogar nikogar obtoževati, niti opravičevati. Hočem samo ugotoviti resnico, da je prišlo do podpisa integracijske pogodbe takorekoč ob dvanajsti uri. Prepričan sem, da ni med nami nikogar, ki bi videl v tem formalnem aktu neko univerzalno, čudežno zdravilo, ki bo samo od sebe rešilo vse probleme, pred katerimi se danes nahaja novi, skoraj 12.000 članski kolektiv združenih slovenskih železarn. Ta pogodba komaj šele odpira nove možnosti za skupno in usklajeno prizadevanje. Železarne imajo, kakor sem prebral v nekem sanacijskem elaboratu, še neporavnan dolg do gospodarske reforme in obliki racionalnejše proizvodnje in kvalitetejših izdelkov ter pravočasnega oskrbovanja kupcev.

Gre torej za to, da združeni v enotno podjetje s postavitvijo skupnih služb in z združitvijo vseh razpoložljivih finančnih sredstev racionalizirate proizvodne programe in tehnologijo, se komercialno uveljavite na domačem in tujem tržišču ter

krenete v kar najbolj perspektivno smer razširjene reprodukcije.

Mislim, da je ključna zlasti zadnja naloga. Dokončati pa tudi revidirati bo potrebno tekoče investicije, to seveda ni poceni in denarja še daleč ni na pretek. Zato bo potrebno obstoječa sredstva, tudi tista, ki so sedaj zamrznjena v terjatvah, čim bolj precizno usmeriti v aktivnosti. Celoten proces pa lahko računa na trajen uspeh samo, če bo združeno podjetje tudi zares delovalo kot vztrajen in enoten gospodarski organizem. Integracija, ki bi bila zamišljena samo kot proteza, s katero naj krepkejši pomaga šibkejšemu na noge, potem pa ga kvečjemu tudi lahko zapusti, bo že v začetku zgrešila svoj namen. Še slabše bi bilo, če bi jo tako pojmovalo več šibkih subjektov, ki si vzajemno pomagajo na noge. Pravi in resnični samoupravni interes ni samo v trenutni delitvi dohodka, ampak tudi v kreiranju dolgoročne usode. Še več. Sedanja integracija slovenskih železarn naj ne ostane v sebi zaključen organizem, temveč mora postopoma omogočiti nastanek širših integracijskih kompleksov slovenskega gospodarstva, predvsem tudi v kovinsko-predelovalni industriji.

V položaju, v katerem začnemo s sanacijo v železarstvu, je nujno potrebna pomoč v pogledu trajnih obratnih sredstev.

Toda ne samo to. Mnogo važnejše in perspektivno učinkovitejše družba lahko pomaga s tem, da končno v znamenju gospodarske reforme in sodobnega ekonomskega sistema preseka gordijski voz in v smislu rešitve problema cen in nelikvidnosti v gospodarstvu nasploh. V Gospodarski zbornici stojimo na stališču, da je gospodarska reforma res proces, ki zavezuje sleherni celico našega gospodarskega organizma, vendar pa ta proces v podjetjih ni mogoč, ali vsaj ni mogoč v zadovoljivem tempu in obsegu, v kolikor ga tudi na nivoju družbeno ekonomske politike ne spremlja in ne omogoča dosledno izvajanje načel tržnega gospodarstva. Kar se tiče črne metalurgije, so rešitve teh problemov znane in definirane ter jih tu ne bi našteval.

Pogodba je torej podpisana in koncepti nadaljnjega razvoja vsaj v grobih črtah izdelani. Preostane torej boj, na eni strani boj za realizacijo vseh postavk integracijskega elaborata in na drugi strani boj za uresničitev vseh tistih sistemskih pojavov in pogojev, na katerih teoretično lahko temelji rentabilna železarska proizvodnja v doslednem tržnem gospodarstvu. Želim delovnim kolektivom slovenskih železarn v teh naporih popoln uspeh in obljubljam v mejah možnosti in sposobnosti pomoč Gospodarske zbornice Slovenije.

Nova era medsebojnih ustvarjalnih odnosov

(Nadaljevanje s 3. strani)

Združitev slovenskih železarn naj zato sočasno pomeni integracijo proizvodnje in razuma, integracijo teorije in prakse, umskega in oblikovalnega dela. Zavedati se moramo, da s strošniki sestavljamo celoto, zato bo sožitje s kupci osnovno načelo združenega podjetja. To načelo bomo zastopali tudi v jugoslovanski asociaciji. Združenje jugoslovanskih železarn bo z ustanovitvijo združenega podjetja v svojem sklopu dobilo grupo, ki bo medsebojno ozko poslovno povezana izboljšala usklajevanje razvoja celotne jugoslovanske črne metalurgije.

Združitev železarn Jesenice, Ravnah in Štorah je stvarnost. Na tem integracijskem posegu se bodo snovala nova povezovanja in kreiral koncept industrijske ekspanzije Slovenije. Že v prvem letu obstoja 1970 bo združeno podjetje slovenskih železarn imelo okrog 1.400 milijonov din realizacije. V naslednjih letih naj bi se proiz-

vodnja ob širjenju in modernizaciji naprav ter izboljšavi tehnologije dvigala, tako da bi leta 1975 realizacija dosegla 2 milijardi din.

Na zbranih lovorikah večstoletne tradicije železarstva na Slovenskem ne bomo počivali, temveč nam bodo le lekcija, na kateri bomo gradili dalje. V veri, da bomo vstopili v novo ero medsebojno ustvarjalnih poslovnih odnosov, prosim, da v imenu železarn Jesenice, Ravnah in Štorah podpišemo

USTANOVNO POGODBO
ZDRUŽENEGA PODJETJA
SLOVENSKE ŽELEZARNE

DOPISUJTE

V SVOJE
GLASILO

INŽ. IVAN ZUPAN, ČLAN IZVRŠNEGA SVETA SRS

Pogodba, rojstni list zdrženega podjetja

Ko danes, na tako slavnostni način, ob prisotnosti slovenske gospodarske in politične javnosti podpisujete akt — pogodbe o ustanovitvi zdrženega podjetja Slovenske železarne, se tudi jaz pridružujem z iskrenimi čestitkami in najboljšimi željami. Ta podpis je logičen zaključek dvehletnih naporov in prizadevanj, ki ste jih vložili v to, da je do tega spoznanja in odločitve tudi prišlo. Pogodba bo kot rojstni list štela v matične knjige in bo ohranjena vsem tistim, ki bodo v razvoju slovenskega gospodarstva iskali pomembne dogodke in prelomnice. To je resnica. Resnica pa je tudi druga. Vi ste se v sedanjem približevanju in sedanjem kreiranju in dogovarjanju o skupni politiki dogovorili za neko pot in jo prilično jasno nakazali.

Prepričan sem, da se boste železarji še vračali nazaj na dogodke zadnjih dveh let, prvenstveno pa na napore in vlogo, ki ste jo odigrali v zadnjih mesecih. Tudi slovenska javnost

vas bo opozarjala na to. Toda to vračanje nazaj najbrž ne bo zato, da bi blagrovati to, kar je bilo doseženega, ampak da bi iskali moči, pota in sredstva, kako se neki program, če je skupaj izoblikovan in dognan, resnično lahko realizira, pa čeprav je še vrsta pomislekov, kdo je lahko za oziroma koliko jih bo stalo ob strani. Če pa boste iskali moči in energije za bodočo realizacijo te skupaj kreirane politike, povsem jasno stojite pred nekim osnovnim problemom: kako je s temi skupnimi napori, kako s kreiranjem neke napredne za slovensko celotno gospodarsko javnost sprejemljive politike sodelovati, kako skupaj ustvarjati, kako iskati in dobiti nove rešitve, nove elemente, ki vas bodo resnično združevali, ki bodo to zdrženo podjetje izoblikovali v resnično močno gospodarsko skupnost. Če bo tako, potem bodo čestitke k vašemu današnjemu slavu pa tudi slavi je samo povsem opravičeno.

Podpisniki pogodbe tako po podpisu

Neposredno po podpisu pogodbe smo prosili direktorje in predsednike delavskih svetov treh slovenskih železarn, to je podpisnike pogodbe, za kratke izjave na vprašanje KAJ ČUTIJO IN KAJ BI OB TEM SVEČANEM TRENTKU POVEDALI NAŠIM BRALCEM:

GREGOR KLANČNIK, DIREKTOR ŽELEZARNE RAVNE:

V svojih uvodnih besedah sem že veliko povedal. Menim pa, da je današnje rojstvo, rojstvo pomembnega novega podjetja, ki naj pomeni zdravo in krepko telo, ki bo sposobno konsolidirati slovensko železarstvo, to je vse tri slovenske železarne Jesenice, Štore in Ravne v zdravo organizacijo zdrženega dela.

TUGOMER VOGA, DIREKTOR ŽELEZARNE ŠTORE:

Jaz mislim, da moramo tudi ob takih slavnostih ostati na realnih tleh in da bomo morali zelo krčevito in uporno ustvarjati cilje, ki smo jih v predpripravi postavili kot program svojega dela.

MAG. INŽ. PETER KUNC, DIREKTOR ŽELEZARNE JESENICE:

Ponosni sem, da sem lahko prisostvoval tako svečanemu trenutku, ko se po sto letih združujejo slovenske železarne na vsem slovenskem ozemlju in s tem omogočajo nadaljnji procvet in razvoj slovenskega železarstva in kovinsko-predelovalne industrije. Upam, da bodo naša pričakovanja, ki smo jih v vsej tej dobi, ko smo pripravljali elaborate, proklamirali, tudi uresničena, če ne v celoti pa vsaj v večini. In če bo to res, potem se za uspeh zdrženega podjetja ne bojim.

FRANC HRASTNIK, PREDSEDNIK DS ŽELEZARNE RAVNE:

Rezultati dvehletnih priprav se odražajo v referendumu, ki potrjuje naša prizadevanja in obliko, za katero smo se odločili. Zadovoljen sem in veselje delim z vsemi slovenskimi železarji.

FRANC STARLEKAR, PREDSEDNIK DS ŽELEZARNE ŠTORE:

Počutim se zelo zadovoljen in obenem vesel. Upam, da bomo tudi v bodoče tako skupno in složno delovali, kakor smo delovali v teh mesecih priprav na integracijo. Kajti samo v skupnem in složnem delovanju bomo uspeli v smislu starega pregovora v SLOGI JE MOČ.

FRANC KOBENTAR, PREDSEDNIK DS ŽELEZARNE JESENICE:

Ta trenutek je zelo slavnosten in pomemben, vendar so nadaljnji rezultati odvisni od nas samih, to je od vseh treh slovenskih železarskih kolektivov, združenih v SLOVENSKE ŽELEZARNE.

Zahtevni in izločitvi iz zdrženega podjetja mora sprejeti delovna skupnost tovarne z referendumom. Sporna vprašanja v zvezi z izločitvijo se rešujejo po določilih temeljnega zakona o podjetjih. Tovarna, ki se izloča iz zdrženega podjetja, mora poravnati vse obveznosti, ki jih ima do zdrženega podjetja in drugih pogodbenih strank, ki so nastale do dneva izločitve na podlagi te pogodbe ter drugih medsebojnih pogodb. Tovarna, ki se izloča, mora prav tako prevzeti preostale obveznosti investicijskih kreditov, ki jih je zdrženo podjetje najelo in shodilo v njen razsoj pred izločitvijo. Povratne sredstev, vloženih v razvoj zdrženega podjetja, tovarna, ki se izloča, ne more zahtevati takoj, pač pa le v skladu z običajnimi roki za vračanje investicijskih kreditov. Rok in pripadajoče obresti se dogovorijo ob izločitvi.

XXIII.

Pogodbene stranke bodo v roku 30 dni po konstituiranju zdrženega podjetja za začetek poslovanja vplačale v skupni poslovni sklad:

Železarna Jesenice	100.000 din
Železarna Ravne	50.000 din
Železarna Štore	25.000 din

Vplačana sredstva se štejejo kot akontacija prispevka za ta sklad.

XXIV.

V 30 dneh po podpisu te pogodbe morajo delavski sveti tovarne izvoliti člane delavskega sveta zdrženega podjetja. Novo izvoljeni delavski svet se mora konstituirati v roku 15 dni po izvolitvi. Prva seja delavskega sveta skliče vrtilac dolžnosti generalnega direktorja.

XXV.

Ta pogodba stopi v veljavo, ko jo sprejmejo in potrdijo delavski sveti pogodbenih strank ter podpisajo predsedniki delavskih svetov in direktorji tovarn.

Določila te pogodbe se lahko spremenijo ali dopolnijo le s soglasjem pogodbenih strank po istem postopku, kot je sprejeta pogodba.

Razveljavitev te pogodbe lahko zahteva vsaka pogodbeni stranka v primerih in po postopku, ki ga določa temeljni zakon o podjetjih.

XXVI.

Generalni direktor zdrženega podjetja in direktorji tovarn so neposredno odgovorni za izvrševanje določb te pogodbe.

Ljubljana, dne 30. septembra 1969

Predsednik delavskega sveta
Železarne Jesenice

Franc Kobentar

Predsednik delavskega sveta
Železarne Ravne

Franc Hrastnik

Predsednik delavskega sveta
Železarne Štore

Franc Starlekar

Direktor Železarne Jesenice

Peter Kunc, mag. dipl. inž. strojinstva

Direktor Železarne Ravne

Gregor Klančnik

Direktor Železarne Štore

Tugomer Voga

Stran pogodbe s podpisi predstavnikov vseh treh železarn

DR. PROF. CIRIL REKAR, PREDSTAVNIK METALURŠKE
FAKULTETE

Naš kapital je v intelektualnem potencialu in kvaliteti

Očividno zaradi mojih redkih sivih las in kot najstarejšemu slovenskemu železarju, če se ne motim, ste mi dovolili, da spregovorim nekaj besed. K voščilom in čestitkam, ki ste jih prejeli, se pridružujem tudi v imenu tistega sloja metalurgov, ki naj v prihodnje poskrbi, da bo ta integracija uspešna.

Tritisoč let železa pri nas, več kakor čez dvesto let dokumentirane proizvodnje, sto let prve integracije, petdeset let naše montanistike, ki smo jo začeli tudi z metalurgijo, trideset let metalurške fakultete, dvajset let metalurškega instituta kot osrednje raziskovalne ustanove Slovenije za metalurgijo, to so dejstva današnjice, ki sem jih v tem trenutku želel poudariti.

Mi smo sredi tehnološke revolucije, katere se vsi zavedate, saj težišče na klasični ekstraktivni

metalurgiji postaja vse manjše. Metalurgija se avtomatizira in intelektualizira ter dobiva vedno večje dimenzije. Postavlja se vprašanje projektov, mislim, da jih imamo pet v Jugoslaviji, pet novih železarn, ali obstoječih z razširjeno proizvodnjo najmanj dva milijona ton. Ob tem se večkrat pojavlja princip, da majhne železarne niso rentabilne. Če pogledamo samo malo čez meje, bomo videli množico manjših železarn, ki so v letih recesije reševale velike gospodarske in produkcijske enote. Ta teorija je škodljiva za kvalitetno proizvodnjo, zlasti pa za razvoj tiste drobne marljive predelovalne industrije, na kateri ne sloni samo naša slovenska železarska industrija, ampak jo poznajo tudi v Ameriki, v Angliji in drugje.

(Nadaljevanje na strani 7)

Iz občinske skupščine

Program dela Skupščine občine Celje v drugem polletju 1969

Navedeni program dela Skupščine občine Celje za II. polletje 1969, je sestavljen po programih dela občinskih organov – svetov in komisij – in tistega dela programa občinskih upravnih organov, katerega odločanje je v pristojnosti Skupščine občine Celje.

Občinska skupščina je v septembru obravnavala:

1. S področja gospodarstva in družbenih služb:

- gibanje gospodarstva v I. polletju 1969;
- odlok o obveznem fluorografiranju;
- sklep o likvidaciji Zavoda za prosvetno pedagoško službo.

2. S področja gradbenih in komunalnih zadev:

- odlok o javni snagi in videzu naselij;
- odlok o obveznem odlaganju in odvajanju smeti.

3. S področja obrambe:

- odlok o obveznem obrambnem izobraževanju.

4. S področja davčne uprave:

- odlok o spremembi odloka o prispevkih in davkih občanov.

V oktobru bo obravnavala:

1. S področja gospodarstva in družbenih služb:

- obravnava študije o programu razvoja obrti;
- načrt o formiranju sredstev za investicijsko izgradnjo osnovnega in srednjega šolstva po programu 1968-72;
- program poklicne rehabilitacije hospitalne, izven hospitalne zdravstvene mreže s posebnim poudarkom na službo medicine dela.

2. S področja gradbenih in komunalnih zadev:

- poročilo o reševanju vodnega vozlišča Celje. Razprava o predlogih komisije za preučitev oskrbe Celja s pitno vodo;
- informacija o problematiki razširitve celjskega mestnega pokopališča;
- potrditev statuta sklada za komunalno urejanje zemljišč;
- odlok o zazidalnem načrtu stanovanjske soseske Frankolovo (in Dobrna);
- večji odstopi od zazidalnega načrta (dom upokojencev).

3. S področja narodne obrambe:

- odlok o ustanovitvi sklada za narodno obrambo.

4. S področja davčne uprave:

- poročilo o gibanju dohodkov in izdatkov proračuna in skladov.

V novembru bo obravnavala:

1. S področja gospodarstva in družbenih služb:

- obravnava in študije o povezovanju in sodelovanju gospodarstva na območju občine;

- poročilo komisije za preučitev onesnaženja ozračja in voda;

- poročila in stališča v zvezi s poročilom zavoda za šolstvo o delu osnovnih in srednjih šol v šolskem letu 1968/69;

- poročilo o požarni varnosti (organizacija in financiranje gasilstva);

- poročilo temeljne izobraževalne skupnosti;

- poročilo in ocena dela Občinske zveze za telesno kulturo. Problemi telesne vzgoje, vzdrževanje športnih objektov;

- problemi socialnega varstva

- a) mladinsko prestopništvo,

- b) kategorizacija in rehabilitacija otrok z motnjami v duševnem in telesnem razvoju,

- c) socialno varstvo starejših ljudi vključno z življenjskimi pogoji ostarelih kmetov;

- poročilo o zdravstvenem zavarovanju.

2. S področja gradbenih in komunalnih zadev:

- odlok o določitvi postopnosti izgradnje posameznih stanovanj in industrijskih con;

- odlok o prekategoriaciji cest IV. reda.

3. S področja splošnih zadev:

- poročilo o prometni varnosti v občini Celje. Odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o ureditvi prometa na območju mesta Celja. Odlok o parkiranju v mestu Celju;

- poročilo komisije za zadeve borcev in invalidov NOV;

- poročilo sklada za reševanje stanovanjskih vprašanj udeležencev NOV;

- odlok o spremembi in dopolnitvi odloka o priznavalninah družbene pomoči udeležencev NOV in svojcem padlih.

4. S področja narodne obrambe:

- potrditev statuta sklada za financiranje narodne obrambe.

5. S področja davčne uprave:

- poročilo o prispevni in davčni obremenitvi občanov za leto 1969 s posebnim ozirom na uveljavljeni davčni sistem.

6. S področja referata za občinske zadeve:

- poročilo o delu krajevnih skupnosti.

7. S področja kadrovske službe:

- poročilo o problematiki pripravnštva v delovnih organizacijah;

- poročilo o štipendiranju v občini Celje.

8. S področja službe za normativne akte:

- sprejem statuta občine Celje;

- sprejem poslovnika skupščine;

- odlok o prenosu pristojnosti na svete in upravne organe.

V decembru bo obravnavala:

1. S področja gospodarstva in družbenih služb:

- informacija o stanju otroškega varstva in nadaljni program razvoja otroškega varstva.

2. S področja gradbenih in komunalnih zadev:

- odlok o dopolnitvi odloka o urbanističnem redu (Lopata, Zagrad, Trnovlje);

- odlok o zazidalnem načrtu stanovanjske soseske Loznica;

- odlok o zazidalnem načrtu Otok IV.;

- odlok o spremembi odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča;

- odlok o % sredstev, ki se izločijo iz sklada skupne porabe za subvencioniranje stanarine leta 1970;

- poročilo o izvajanju priporočil občinske skupščine, ki jih je sprejela leta 1969.

3. S področja davčne uprave:

- odlok o občinskem prometnem davku za leto 1970;

- poročilo davčne inšpekcije;

- odlok o začasnem financiranju proračunskih potreb v I. četrtletju 1970;

- odlok o obrestnih merah obresti od poslovnega sklada.

Reorganizacija v nekaterih delovnih enotah

Delokrog Stanovanjske enote razširjen

Od 1. januarja 1966 deluje v sklopu železarne Stanovanjska enota, ki je bila formirana po sklepu DS podjetja z dne 17. 12. 1965, z nalogo, da gospodari s stanovanjskimi hišami in s stanovanji, ki so pod upravo podjetja, da skrbi za vzdrževanje objektov, opravlja storitve članom kolektiva ter opravlja druge posle v skladu z obstoječimi predpisi. Enota vodi ločeno knjigovodsko poslovanje v okviru finančnega poslovanja podjetja in ima poseben žiro račun.

Letos pa je bil tej enoti priključen še gradbeni oddelek železarne, po odločitvi delavskih svetov enot in sklepu DS podjetja z dne 25. 7. t.l. Tako razširjena enota deluje od 1. septembra t.l. Vodja enote je še naprej tov. Stefan Arženšek, tehniški vodja pa tov. Anton Škantelj. S posebno pogodbo z dne 10. 9. t.l. o pripojitvi gradbenega oddelka k stanovanjski enoti, se je ta enota preimenovala v Gradbeno organizacijo združenega dela; skladno s tem pa se je razširil tudi predmet poslovanja še na opravljanje storitev, ki spadajo v gradbeno, mizarstvo in tesarsko stroko. Stanovanjsko gradbeno organizacijo združenega dela opravlja v prvi vrsti storitve za potrebe matičnega podjetja po obstoječih kalkulacijah, skladno z družbenim planom podjetja za leto 1969, po pokritju teh potreb pa bo sprejemala in izpolnjevala naročila tudi tretjim osebam po posebnem ceniku.

Za Stanovanjsko gradbeno organizacijo združenega dela veljajo tudi glede naraščanja in odpusčanja delovne sile vsi predpisi matičnega podjetja. Iz

plačevanje osebnih dohodkov je vezano na prizadevnost in in dobro gospodarjenje te enote, Komercialno poslovni odnosi se odvijajo na podlagi kupo-prodajnih pogodb za večja enkratna naročila uslug te enote ter na podlagi naročilnic za vzdrževanje in druge tekoče usluge. Asistenti za vzdrževanje posredujejo potrebe za vzdrževalna dela, ki naj jih opravi stanovanjska gradbena enota, pripravi vzdrževanja. Na podlagi zbranih potreb izstavi priprava vzdrževanja naročilo v treh izvodihi direktno stanovanjsko gradbeni enoti. Slednja potrdi prevzem naročila na sami naročilnici ter zadrži original in eno kopijo, eno kopijo naročilnice pa čuva priprava vzdrževanja. Asistenti vzdrževanja so dolžni nadzorovati izvajanje in kakovost opravljenih del, eventualne reklamacije pa sporočijo pripravi vzdrževanja, ki potrjuje gradbeni dnevnik. Potrjen gradbeni dnevnik je osnova za izstavitvev odnosno izplačilo fakture.

Naročila uslug zunanji naročnikom sprejema stanovanjska gradbena enota neposredno ter zagotovi s svojo interno organizacijo pravilnost poslovanja.

Stanovanjsko gradbena enota združenega dela ima svoje pisarne v stavbi, kjer je nameščena sindikalna podružnica železarne. Vodja enote in tehniški vodja zaenkrat še nimata združene pisarne. V omenjeni stavbi najdemo vodjo enote tov. Arženška, ki ima svojo pisarno, takoj zraven pa je pisarna, kjer delajo: vodja finančne službe, materialni knjigovodja in izvrševalka blagajniških ter administrativnih poslov.

Ekonomski odnosi v združenem podjetju

Združeno podjetje bo imelo perspektivni načrt razvoja, ki bo predvideval in zagotavljal usklajen razvoj proizvodnje, prodaje in investiranja, gibanje dohodka in osebnih dohodkov, izobraževanja kadrov in izboljšanje življenjskih pogojev. Sestavljen bo iz perspektivnih načrtov tovarn, sprejemal pa ga bo delavski svet združenega podjetja, potem ko ga bodo obravnavale delovne skupnosti posameznih tovarn in ga bodo sprejeli delavski sveti tovarn.

Združeno podjetje bo imelo tudi okvirni letni gospodarski načrt, ki bo sestavljen na podlagi ugotovljenih tržnih potreb, proizvodnih zmogljivosti, možnosti nabave reprodukcijskega materiala, razpoložljivih sredstev in kadrov. Zajemal bo smernice poslovne politike, plan proizvodnje po tovarnah, plan prodaje po tovarnah, plan investicij, finančni plan, instrumente za oblikovanje skupnih skladov združenega podjetja in instrumente za kritje skupnih stroškov direkcije. Letni okvirni gospodarski načrt bo prav tako

sprejemal delavski svet združenega podjetja, potem, ko ga bodo obravnavale delovne skupnosti posamezne tovarne in ga bodo sprejeli delavski sveti tovarn.

Dohodek združenega podjetja bo seštevek dohodkov tovarn v sestavi združenega podjetja, ki ga bodo tovarne kot pravne osebe ustvarjale s prodajo proizvodov, stranskih proizvodov in uslug. Tovarne bodo dohodek samostojno oblikovale in tudi delile.

Tovarne v združenem podjetju bodo samostojno pridobivale pravice, prevzemale dolžnosti in odgovornosti ter tudi odgovarjale za svoje obveznosti do sredstev, ki jih bodo uporabljale in z njimi razpolagale. Sorazmerno z udeležbo v skupnih poslih bodo tovarne morale s svojimi sredstvi poravnati obveznosti združenega podjetja, ki bodo nastale v zvezi s takšnim poslovanjem.

Odgovornosti med tovarnami se bodo urejevale na podlagi prostovoljne solidarnosti s pogodbami med posameznimi tovarnami.

Naš kapital je v intelektualnem potencialu in kvaliteti

(Nadaljevanje s 5. strani)

Presenečen sem bil, ko sem videl, da Slovenci porabljamo toliko surovega jekla, kolikor ga porabljajo industrijsko visoko razvite države in da ga naše železarne celo manj proizvajajo, kolikor ga porabimo. To naj bi bila majhna pripomba tistim, ki že dalj časa ženejo propagando, da je tako odmaknjena železarska industrija neka zastarelega

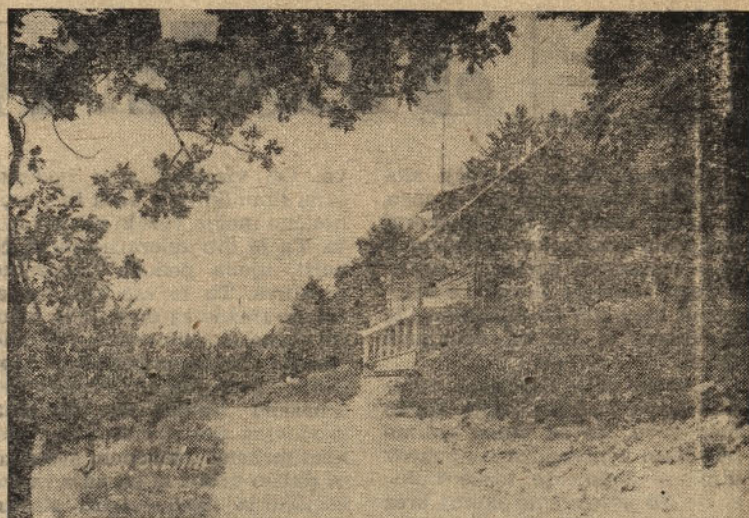
in samo še en pretrefakt zgodovinskega razvoja naše industrije. Če vzamem slovenske železarne, potem bo tu moralo biti mnogo večje težišče na tehnološkem razvoju in intelektualni poglobitvi. Zato imamo inštitut, ki je skupaj s fakulteto rasel in ki imajo svoje kapacitete. Mi imamo še vedno velikanski priliv študentov na našo fakulteto, kajti ne gredo vsi v proizvodnjo prve stopnje, ampak vedno več jih rabimo v tehnoloških predelavah, v raziskavi tehnoloških in osnovnih problemov, ki so jamstvo za tehnološki napredek železarstva, kakršno je naše slovensko.

Od našega inštituta in fakultete in jaz osebno kot najstarejši Jeseničan in kot nestor naše montanistike, se veselimo te integracije, ker menimo, da bo v velikem krogu, v tej veliki in enotni združbi uresničenje tehnološkega razvoja naših srednjih in naših najmlajših kadrov veliko lažje izvesti v sporazumu med seboj, v izmenjavi in v kontaktih, ker mi kot majhen narod moramo dati več od sebe tako intelektualno kakor kvalitetno kot drugi, ki so večji od nas. S tem zaključujem svoje čestitke v prepričanju, da bo tako.

R. U.

Obvestilo o reorganizaciji

Na svoji seji dne 25. 7. t. l. je DS podjetja prav tako sklenil, da se s 1. septembrom t. l. izloči iz splošnega sektorja komunalni oddelek in pripoji enoti rekreacijskih objektov. Vodja te enote je tov. Tone Kajba, vendar še vodi posle za Stanovanjsko komisijo in ostala komunalna dela tov. Franc Mlakar, medtem ko je poslovanje s kuhinjo toplih obrokov in z bifeji prevzel tov. Kajba. Tov. Anton Kreuh, prejšnji vodja komunalnega oddelka, pa je bil invalidsko upokojen.



Dom oddiha na Svetini vabi

Oddih in razvedrilo sta vedno potrebna, dobrodošla in koristna

To drži, če znamo misliti in pripraviti ter si urediti zdrav oddih in zdravo razvedrilo. Vsaka stvar ima svoje meje, tako tudi oddih in razvedrilo.

Vse leto težko pričakujemo dneve letnega dopusta, ki ga pa še danes ne izkoristimo vedno za prepotrben oddih, ki naj bo povezan z zdravim razvedrilom. Vse več imamo dokazov, da se maščuje skoparjenje z oddihom, češ, saj za to bo še dovolj časa. Vsak zdravnik nam lahko potrdi, da je

oddih vsakemu potreben in razvedrilo prav tako. Naši organi upravljanja so zato vedno pokazali razumevanje za način, kako nuditi članom delovne skupnosti zdrav oddih in razvedrilo. Objekti, ki jih imamo na Rabu, na Svetini, na Teharjih, športni objekti na Lipi, vse to služi vsem članom naše delovne skupnosti. Želeti je, da bi se vedno več članov posluževalo teh objektov in si privoščilo prepotrben oddih in razvedrilo.



V Domu železarjev na Teharjih je vsako soboto zabava



Prijeten oddih na Rabu

Slike in tekst:
Marjan Kolar

JESENICE - BREZ

O Jesenicah — največji slovenski železarni, vemo mnogo, o kraju manj, o ljudeh skoraj nič. Zato poskusimo spregovoriti o največjem partnerju Združenega podjetja slovenske železarne brez ton in odstotkov, le iz vtisov, ki jih da nekajurni obisk.

Globoko je v tisočletjih zarezala Sava Dolinka svoje korito med gore. Že od daleč vidimo nad njim nepremičen siv pokrov dima — znamenje težke industrije. In potem smo skoraj brez prehoda iz slikovite gorenjske pokrajine sredi obratov, sredi dima in saj — na Jesenicah. Javorniška valjarna še kaže starinsko romantično lice, na polju pred njo se sklanja orač, streljaj oddaljena nova valjarna Bela pa je že kot velikanska maketa, iz modernih perspektiv, prestavljena ob Savo, kraju v ponos. Pravljično lep in snažen je jeseniški gasilski dom, potem pa smo že v središču, v naselju Sa-

va. Ob visokem zidu hodimo, sami dimniki so v očeh in s hipnotično močjo vežejo pogled nase. Tu je dih železarne najmočnejši, njena podoba veličastno grozljiva. Tu so vse hiše trdne, zidane trezno za bivanje in delo, za večno zaznamovane s temno rjastim dimom iz pražilnic. Močno peč, žareče železo in umazana žlindra so oživiljena zgodovina proletariata: le v takem mrkem, temačnem svetu so se davno nekoč iz garanja in izkoriščanja mogle roditi stavke in revolucije.

Nadaljujemo pot, vendar se bomo kmalu vrnili k vročemu, temnemu srcu Jesenic. Središče mesta je za spoznanje bolj vedro. Tu so moderne trgovine z vsem, kar človeku srce poželi, je gimnazija, gledališče, železniška postaja. Naprej je Plavž, novo stanovanjsko naselje železarjev, zgrajeno iz modernih blokov in stolpnice. Kakor Javornik in Koroška Bela na začetku Jesenic,

tako je Hrušica železarska vas ob koncu mesta. Tod se še zgodi, da ima fužinar doma krpo zemlje, prašiča ali kravico, sicer so Jeseničani — okoli 18.000 prebivalcev šteje kraj — čistokrvni proletarci in v vsej njihovi obči-

Zaradi podobne krize kot na Ravnah se je namreč tudi na Jesenicah pojavila podobna pot iz težav. Če sta namreč kraj in občina preveč odvisna samo od enega velikega podjetja, je vse v redu, dokler gre temu podjet-



Javornik

ni le 4 odstotki prebivalstva živijo od kmetijstva, vse drugo od industrije in obrti.

Nad 4.000 domačinov je v železarni, blizu 2.000 se jih vsak dan vozi na šiht z vse Gorenjske. Okoli 800 delavcev v železarni je iz južnih republik. Mnogi med njimi so našli tu svoj drugi dom in postali Jeseničani. Pa ne samo z juga, iz vseh koncev Slovenije so po vojni prišli delavci na Jesenice in ostali.

Reka ljudi, ki dere po ulicah zjutraj ob 6., popoldne ob 14. in ponoči ob 22. uri, pa ne nosi s seboj samo železarjev. Na Jesenicah so še gradbena podjetja Gradis, Sava in Nova Gorica, je podjetje Kovinar in bo kmalu tudi obrat Izolirke. Ženske so dolgo zaman trkale na vrata Železarne, ki so se odpirala le nekaterim, zato se vozijo na delo v Zirovnico in Tržič v tovarne obutve, nekatere celo čez mejo v tovarno ribjih konzerv pri Beljaku, moški v tovarno verig v Beli peči v Italijo. Se pa miselnost, da ženske niso za železarno, zadnje čase spreminja in preučujejo možnost njihove zaposlitve pri žerjavih in v kontroli kvalitete.

Do krize slovenskega železarstva je bila pot večine mladih Jeseničanov, ki so končali katero od dveh osnovnih šol v mestu, jasna: v metalurško, ali srednjo tehnično šolo v Kranju, nato pa v železarno. Letos je bil vpis v metalurško šolo precej manjši, pa tudi možnost pri izbiri poklica je vedno več. Gimnazija in srednja zdravstvena šola sta kar v kraju, pa tudi Kranj je blizu in tako se mnogi odločajo za tamkajšnje šole: srednjo ekonomsko, administrativno, tekstilno, dekleta pa še za gostinsko šolo na Bledu.

ju dobro, vse pa se spremeni, če pridejo za to podjetje slabi časi. Zato so se na Jesenicah usmerili tudi v predelovalno industrijo in v razvoj turizma, saj je meja blizu in jim cveti mali obmejni promet z Italijo in Avstrijo.

O jeseniških športnikih in njihovih uspehih beremo pozimi dobesedno vsak dan, zato jih tu ne bomo predstavljali. Kdo pač ne ve za hokejiste, štirinajstkratne državne prvake in prvake v smučanju? Jeseniška odbojka je v drugi ligi, namizni tenis v republiškem vrhu itn. Vendar je v kraju tudi kulturna dejavnost močno razvita. Tri kinematografe imajo, lokalno radijsko postajo, ki oddaja štirikrat na teden po dve uri domače vesti in glasbo, glasilo Železar je tednik z velikim posluhom za dogajanja v kraju in občini in ni le suho železarsko, mestno gledališče pa daje kar 7 do 8 premier letno. Z lokalno »integracijo« so Jeseničani dobili dva kvalitetna ansambla — močan pevski zbor, ki ga vodi Milko Škoberne in godbo na pihala. Številna in kvalitetna pa je tudi skupina domačih likovnikov (skrajšano: DOLIK), ki šteje 28



Spomenik talcem na Bevkem polju pri Hrušici

ŠTORSKI ŽELEZAR. Glasilo delovnega kolektiva Železarne Štore — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Ocvirk — Urednik Rudolf Uršič — Uredniški odbor: dipl. ing. Janez Barborič, Friderik Jernejšek, Anton Mackošek, Rajko Markovič, Stane Ocvirk, Stane Sotler, Rudolf Uršič, dipl. ing. Niko Zakonjšek in Ivan Zmahar — Tiska GP »Celjski tisk« Celje.

TON IN Odstotkov

članov, večinoma železarjev; ti se lepo uveljavljajo tudi v slovenskem merilu. Nazadnje naj omenimo še imenitno ustanovo znotraj Železarne — tehniški muzej, ki raziskuje in obdeluje pestro in razgibano zgodovino železarstva na Gorenjskem ter mu dokazuje začetke v davni antiki na Ajdovskem gradu v Bohinju.

Vračamo se počasi na Savo, v njen ropot in dim, da smo kot palčki pod njenimi stenami. Zvedeli smo v pogovoru, da je povprečni življenjski standard Jeseničanov visok. Po številu te-

levizorjev in osebnih avtomobilov so v slovenskem vrhu, letos pa so baje že do 1. julija registrirali več osebnih avtomobilov kot lani v celem letu.

Pred nami je trušč Železarn, v nas odmev sobesednikovega priznanja, da je tudi na Jesenicah v modi čaščenje materialnega boga, in dodamo — kot povsod. Probleme imajo s prešibkim otroškim varstvom, z obnovo kulturnega doma, z delitvijo denarja med kulturo in športom, in dodamo — kot povsod. V dobi konjunkture, ko so bile važne le tone: dajali so tisoče in tisoče

ton, danes pa je hudo verjeti in tudi že delati tako, da bo ob tonah nenehno tudi kvaliteta, in spet dodamo — kot povsod.

Poslavljam se od kraja in njegovih ljudi z bobnenjem železa v ušesih in z negibnim, težkim pokrovom dima nad dolino v očeh. Takrat je spoznanje o ljudeh pod Mežakljo preprosto:

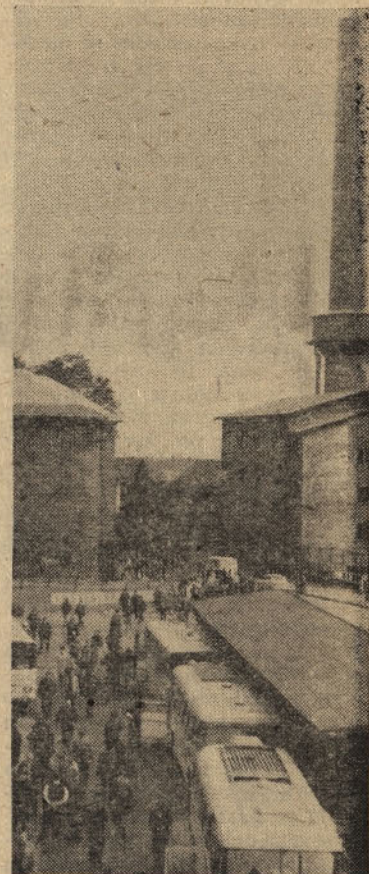
živeti in delati v tako težkem okolju pomeni bodisi propasti ali otrdeti. Jeseniški delavec ni propadel, propadli so režimi stare Avstrije, stare Jugoslavije in nacizma, on pa je ostal, gospodar svojega dela, trdoživ, brez-kompromisen, uporen, razredno zaveden in trmasto dosleden pri boju za svoje pravice. V njem se meša kri ponosnih gorenjskih kmetov s krvjo fužinarjev od Bohinja do Kroke. V svojem sindikatu, organizaciji ZK in ZMS ne skrbi le za rekreacijo in ozimnico, ampak oblikuje javno mnenje in tehtno posega v dogajanje v železarni in kraju.

Kadar se iz dimnikov vali gost dim naravnost v zrak, pomežikne, da je lepo vreme, kadar pa seda na pljuča in grize v oči, si poišče nepokvarjeno naravo, ki se začne že kilometer, dva zunaj njegovega umazanega, a drugega kraja.

Srečo temu kraju in tem ljudem!



Naselje Plavž in kozolec za spomin



Šihta je konec

HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORE

Pavlovo spreobrnjenje

Pred desetimi leti — morda jih je minilo tudi več — je bil Pavel Strešnik zaveden funkcionar, ki se je že vse od osvoboditve naprej skoraj vsak dan nesebično gnal po sestankih, se-

Marjan Kolar

jah in konferencah za blagor
ljudi. Poznal ni ne nedelje ne
praznika in ob uri, ko so bili
poprečni državljani običajno pri
večerji ali celo že v postelji, ga
nikoli ni bilo doma. Zanj nam-
reč ni bilo nobenega dyoma o
tem, da gre javnemu delovanju
vsa prednost pred zasebnim živ-
ljenjem.

V svoji gorečnosti se je Pavel Strešnik tako zelo gnil, da niti ni videl, kako je njegovo večletno delo končno začelo rojevati sadove. Življenje se je polagoma spreminjalo:

hiše so rasle ko gobe, ljudje so bili vsak dan bolj pisano oblečeni, veselje in prometnih nesreč je bilo vedno več, skratka: standard se je nenehno dvigal. Pavel pa nič.

Kdo ve, kdaj bi bil spregledal, če ga ne bi njegova žena Mica lepega večera poklicala v kuhinjo na sestanek, zbrala ves pogum, udarila po mizi, da je zapelo, in odprla sejo. Dnevni red je obsegal eno samo točko, pa še te ni dala na glasovanje:

— Pavel, tako ne gre več naprej! je rekla. Sosedovi imajo hladilnik, drugi imajo televizor, tretji imajo sesalec za prah, četrtri se šopirijo s tranzistorji, peti kupujejo avto. In kaj imaš ti? Kaj imava midva? je rekla in še marsikaj drugega.

Pavel se je najprej globoko zamislil. Potem je na ženino tezo postavil svojo antifezo, nakar je ona še odločnejše ponovila

svojo tezo, pa spet on, skratka: ko je naposled napravil sintezo, se je tako rekoč pravzaprav, glede na objektivne okoliščine in če vzamemo stvar s tega stališča, izkazalo, da ima žena prav.

Po tem sklepu se je začelo pri Strešnikovih novo življenje.

Ne da bi bil Pavel zdaj postal kaj slabši državlján ali celo slabši funkcionár kakor prenikakor ne. Le — nekam razmišljen je postal in privzel je grdo navado, da je na sestankih vedno pogosteje pogledoval na uro. Nervozno je mencial in pokašljeval, kadar je kateri od govornikov le predolgo mlatil. Mrmral je, da ima delo, in neredko se je izmuznil še pred zaključkom. In to ni bil za lase privlečen izgovor, kajti Pavel Strešnik je resnično imel veliko dela:

redno delo, nadurno delo, nedeljsko delo, honorarno delo. Začel je varčevati. Pritrgoval si je pri cigaretih in pijači, nehal je kupovati knjige, odpovedal je vse časnike in obdržal samo dnevnik. Zbližal se je s sode-

lavci in ob dnevu republike je predlagal tovariša glavnega referenta za zasluženjo nagrado. Prijetno je bil presenečen, ko je tovariš glavni ob novem letu predlagal za nagrado njega. Skratka: Pavel je garal kot črna živina in uvidel, da se je izplačalo.

Po desetih letih dela in varčevanja sta imela Strešnikova televizor, radio z gramofonom, hladilnik, pralni stroj, sesalec za prah, mešalec, loščilec, vsake svoj tranzistor in avtomobil.

.Ob takšnih naporih ne samo da Pavel skorajda ni več utegnil na sestanke, še uvodnike je komaj preletel. Doma se je najraje zleknil v naslonjač, in če ni takoj zaspal, se je zatopil v Globus, Areno ali TT in nekoč je skoraj zamudil službo, ker je pozno v noč bral Roman X-100.

Je to trajalo deset let ali morda dlje? Vsekakor je trajalo do dne, ko sta se Strešnikova z avtom peljala na Bled, ko je sijalo prijazno nedeljsko sonce in je v tranzistorju nenadoma utihnili zabavna glasba.

(Nadaljevanje na strani 12)

100 LET GASILSTVA NA SLOVENSKEM

Letos praznuje gasilska organizacija Slovenije 100-letnico organiziranega prostovoljnega gasilstva. Večina društev je nastala največkrat po večjih požarih, pri katerih so bili ljudje brez moči in nesreče niso mogli preprečiti, niti omejiti. Prvo gasilsko društvo je bilo ustanovljeno v Metliki, nato v Laškem, Ptuj, Ljubljani, Mariboru in drugod. V našem podjetju je bilo ustanovljeno gasilsko društvo leta 1945. Obletnico gasilstva želi gasilska organizacija izkoristiti predvsem za krepitev svojih vrst, predvsem pionirjev, mladine in žena. To terjajo posebno še nove naloge gasilske organizacije v zvezi z družbenimi prizadevanji po krepitvi vseljudske obrambe. Krepitev prostovoljnega gasilstva pa je tudi sicer v korist vseh naših družbi. Za utrditev teh namenov je bil organiziran zlet gasilskih pionirjev v Laškem, srečanje gasilk v Ptuj in osrednja proslava 100-letnice gasilstva v Metliki. Na vseh omenjenih proslavah smo aktivno sodelovali tudi gasilci Železarne Store. Tako so pionirji nastopali v Laškem in v Metliki, članice so na proslavi v Ptuj izvajale praktično vajo trodelnega napada, mladinci so nastopali na zletu mladine v Kozjem, člani pa so sodelovali na raznih proslavah in tekmovanjih, ki so bila prirejena v počastitev te obletnice.

Gasilsko tekmovanje v Mariboru

Z velikim veseljem smo sprejeli poziv Gasilske zveze Slovenije na republiško tekmovanje članov metalurške in kovinske stroke, katerega je organiziralo industrijsko gasilsko društvo To-

Od glavnih prireditev, kjer so poleg omenjenih sodelovali še člani našega društva, omenjamo naslednje:

— občinsko tekmovanje pionirjev, kjer sta naši desetini dosegli prvo in drugo mesto;

— consko tekmovanje pionirjev;

— srečanje hrvatskih in sloveskih pionirjev v Kozjem;

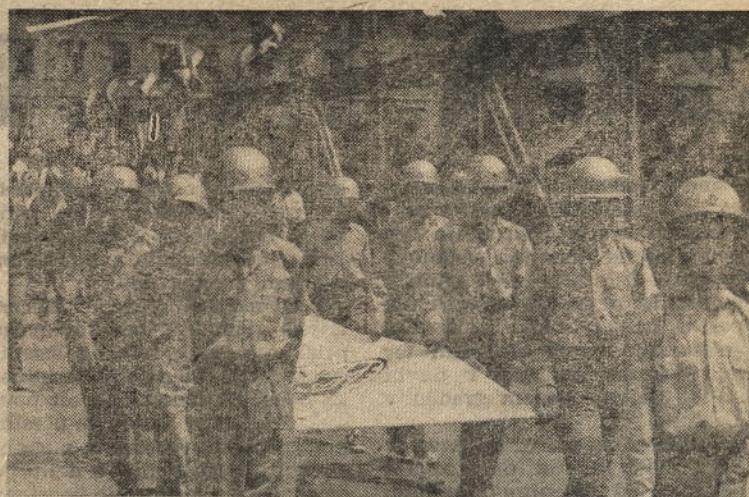
— medobčinsko tekmovanje gasilskih veteranov v Slivnici;

— republiško tekmovanje gasilcev metalurško-kovinske stroke v Mariboru itd.

Poleg tega smo sodelovali na raznih meddruštvenih prireditvah celjskega področja z raznimi vajami in demonstracijami. Iz opisanega je razvidno, da je bilo sodelovanje našega društva v tej pomembni obletnici zelo aktivno, pri čemer smo si pridobili dovolj praktičnih izkušenj za naše bodoče naloge, posebno še, ker bomo prihodnje leto slavili 25-letnico gasilskega društva v Železarni Store.

Tudi v Štorah smo organizirali veliko meddruštveno tekmovanje pod pokroviteljstvom sindikalne podružnice Železarne Store in Krajevne skupnosti Store. Na tem tekmovanju je sodelovalo 15 gasilskih enot iz bližnje in daljne okolice, oba pokrovitelja pa sta ob tej priložnosti izročila najboljšim ekipam spominske pokale in diplome.

nja pridobila pravico zastopati slovenske gasilce na zveznem tekmovanju v Titovem Užicu. Zal takrat nismo uspeli zbrati dovolj finančnih sredstev, zaradi česar se tekmovanja nismo



Naši pionirji so na zletu v Laškem nosili zastavo

mi smo pričeli komaj tri tedne pred nastopom, medtem pa so nastopile še razne težave, kot na primer izmensko delo članov tekmovalne ekipe, dopusti itd. Ker je bil program tekmovanja zelo zahteven, so lahko tekmovali le mlajši in spretni člani. Z izredno voljo vseh tekmovalcev je uspelo ekipo pripraviti tako, da smo šli v Maribor z željo biti med prvimi šestimi ekipami. Lep sprejem ter odlična organizacija tekmovanja in strokovni sodniški zbor, pa je dalo našim izbrancem še več poguma, skratka sklenili so, dati vse moči za čimboljši plama. Vrstni red tekmovanja je določil žreb in kot običajno se nas je tudi tokrat držala smola, imeli smo štartno številko »ena«. Toda naši fantje se tudi tega niso ustrašili. Po uvodnih ceremonijah, ko je tekmovalce pozdravil in jim želel mnogo uspehov sekretar tovarne železniških vozil kot pokrovitelj proslave, in ko so gasilci TZV Boris Kidrič izročili vsaki tekmovalni ekipi spominsko plaketo, se je pričelo s tekmovanjem.

Naša ekipa je pod vodstvom desetarja Meze Andreja najprej zelo dobro izvedla hitrostni trodelni napad s podaljšanjem in zamenjavo cevi, nato praktično vajo, cevovod in kot zadnjo disciplino testiranje.

Vsak tekmovalce je moral odgovoriti na 5 vprašanj iz področja požarne preventive v industriji.

Tekmovalno ekipo so še sestavljali: Cehovin Boris, Klakočar Janez, Hribnik Vili, Gražl Ivan, Šostarič Srečko, Arzenšek Silvo, Vengušt Ivan in Kaluža Ladi. Po končanem tekmovanju smo si ogledali še tovarno železniških vozil. Že med samim tekmovanjem je bilo slišati več las-kavih pripomb k izvajanju naše ekipe in ko je bilo konec tekmovanja smo bili skoraj prepričani, da bo eden od sedmih pokalov »rajažal« v Štorah. Nismo pa pričakovali tega, kar smo do-

bili ob zaključni slovesnosti. Pokrovitelj tekmovanja je pripravil po en pokal za prvo mesto v vsaki disciplini in tri pokale za prva tri mesta v skupnem plasmanu. Na naše veliko presenečenje smo osvojili prvo mesto in pokal za najboljši uspeh pri testiranju iz požarne preventive in pokal za drugo mesto v skupnem plasmanu. Ta rezultat pa je bil za našo ekipo še toliko bolj pomemben, ker je bila konkurenca precej močna in so dosegle ekipe, ki so bile po več dni na taborjenju, slabše rezultate.

S tem je bil vsaj moralno poplačan trud in žrtvovanje prostega časa za trening. Upravni odbor društva čestita vsem tekmovalcem k doseženemu uspehu, upravi podjetja in vsem, ki so omogočili odsotnost tekmovalcem pa iskrena hvala.



Hitrost, iznajdljivost in točnost so predpogoj za dobre uspehe

varne železniških vozil v Mariboru. Že lansko leto je bila naša članska desetina v odlični formi, saj si je preko občinskega, conskega in republiškega tekmo-

udeležili. Zato smo bili letos toliko bolj zadovoljni, ker smo vedeli, da se bomo lahko ob občutno manjših stroških udeležili tekmovanja v Mariboru. Z vaja-



Na vaji v Štorah so mladinci z barvanimi curki vode ponazorili barve državne zastave

Kako smo izvedli program ob »Tednu požarne varnosti«

V zadnji številki Železarja je bil vsak član kolektiva s posebno priložnostjo obveščen, da bo v času od 20. do 27. septembra »Teden požarne varnosti«. Ističasno smo posredovali nekaj osnovnih navodil z izvajanjem požarno preventivnih ukrepov in o nalogah zaposlenih v primeru požara. Gasilska služba Železarne Štore si prizadeva, da bi vsi člani kolektiva poznali za požar najbolj nevarna področja in da bi znali v primeru požara tudi učinkovito ukrepati. Naši delavci so že pogasili ali vsaj lokalizirali marsikateri začetni požar z uporabo ročnih gasilnih aparatov. Čeprav v našem kolektivu nimamo pogostnih požarov, nas gasilce in člane kolektiva ne sme uspavati. Vedno se moramo zavedati nevarnosti požara na delovnih mestih, še posebno tam, kjer imamo opravka z vnetljivimi tekočinami, plini, lesenimi zgradbami in podobnim. Posebno nas opozarjajo naslednji primeri:

— prekomerne količine lahko vnetljivih tekočin v delavnicah in priročnih skladiščih;

jaške, namesto v pokrite pločevinaste posode;

— neprevidno in malomarno ravnanje s plinskimi napravami in jeklenkami;

— garažiranje motornih koles v obratih, delavnicah blizu peči;

— razne improvizacije;

— stiskanje z denarjem, kadar gre za nabavo potrebne gasilne opreme in tako dalje.

Žal večkrat na račun večje proizvodnje pozabimo na predpise o varstvu pred požari in na ukrepe, katere bi morali kot člani kolektiva, še prav posebno pa kot organizatorji proizvodnje, izvajati.

Gasilska služba je v okviru požarno-varnostnega tedna izvedla več praktičnih vaj, kjer so lahko člani kolektiva sami praktično videli in preizkusili, kako se z ročnimi gasilnimi aparati pogasi začetni požar. Pri tej akciji so z razumevanjem sodelovala vsa vodstva posameznih obratov. To delo pa bomo nadaljevali še ves mesec oktober, da bi bil celoten kolektiv res seznanjen s to problematiko.

zelo uspešne vaje, v katerih so poklicni gasilci prikazali gašenje požarov z uporabo vseh gasilnih naprav in sredstev, s katerimi v našem podjetju razpolagamo. Uspešno so nastopili

Kot že omenjeno, bo gasilska služba s tem delom nadaljevala in sicer je še v programu:

— razgovori z delavci v tistih obratih — delavnicah, kjer še to ni izvršeno;



Delavci šamotarne pri praktičnih vajah gašenja

tudi pionirji, ki so izvedli vajo z vedrovko in gašenje lesenega objekta, mladinci pa so z vodnimi curki formirali trobojnico.

Tudi člani so pri tej vaji preizkusili zmogljivost motornih brizgaln, kakor tudi svoje znanje s tem, da so prikazali gašenje požara z zračno peno in z številnimi curki vode. Tej demonstraciji so prisostvovali vsi člani društva in žal le nekaj publike iz okolice gasilskega doma.

— pregled najbolj kritičnih področij v podjetju;

— razgovori z vodstvi posameznih obratov o požarni problematiki;

— ugotoviti potrebe za namestitve gasilnih aparatov itd.

Ob zaključku akcije pa bo gasilska služba pripravila izčrpno poročilo o požarni problematiki v Železarni Štore, katerega bo predložila upravi podjetja in samoupravnim organom v razpravo.



Demonstracija uporabe gasilnih aparatov za delavce mehanične in električne delavnice

— neprimerno skladiščenje vnetljivih tekočin v šamotarni in livarni II;

— zlivanje odpadnega olja in odlaganje maslnih cunj v razne

V vseh obratih so nameščeni opozorilni napisi s telefonskimi številkami za primer požara ali nesreče. V okviru društva pa so bile ob tej priliki izvedene



Ce se vžge obleka na človeku je potrebno hitro ukrepati. Prikaz gašenja goreče obleke

V'ZPODBUDNE BESEDE MLADIM GASILCEM

Posebno pozornost posveča naše industrijsko gasilsko društvo zelo dejavni desetini pionirjev, njim, ki so iz marsikaterega tekmovanja prinesli že dragocena priznanja za dosežena I. in II. mesta.

V torek 30. septembra popoldne so jim priredili posebno presenečenje. V učilnici gasilskega doma v Štorah jim je o pomenu gasilstva ob stoletnici te naše humane organizacije govoril eden najstarejših gasilcev v republiki, tov. Franc MEŽEK, častni predsednik društva, sedaj upokojenec železarne, ki živi v Sentjurju pri Celju. Pogovoru je prisostvovala tudi pionirska desetina iz Sentjurja pri Celju. Z zanimanjem so mladji gasilci sledili izvajanjem tov. Mežka, ki je že 42. leto član gasilske organizacije, v gasilskem društvu železarne pa je uspešno deloval od leta 1949 do upokojitve.

(Nadaljevanje na strani 12)

Častni predsednik gasilskega društva tov. Mežek je govoril pionirjem



Vzpodbudne besede mladim gasilcem

(Nadaljevanje z 10. strani)

Razen zanimivih podakov iz zgodovine in razvoja gasilske organizacije v Sloveniji, pa je mlade gasilce zanimalo še marsikaj iz doživetij tega agilnega člana organizacije, saj je bil tov. Mežek dolga leta v vrhovih najvišjih organov gasilske organizacije na Slovenskem. Zato so ga po njegovih izvajanjih še poprašali, kaj ga je pritegnilo v vrste gasilske organizacije in kakšnih doživetij se najbolj spomni iz svojega dolgoletnega delovanja v njej.

Tov. Mežek je odgovoril, da ga je v gasilske vrste pritegnil program te humane organizacije. Vsak človek je, po njegovem mnenju, nagnjen k temu, da poleg dolžnosti v službi deluje še v kaki organizaciji, saj je človek vendar družabno bitje. Njega je vlekel povsod, kjer je doživljal kaj lepega in koristnega za ljudi, za sočloveka. Že od leta 1921 je bil navdušen planinec, bavil se je s športom; prav rad pa se je odzval vabilu takratnega predsednika I. prostovoljnega in reševalnega društva Ljubljana-mesto Josipa Turka in tajnika društva tov. Janka Hojana in se včlanil v gasilsko organizacijo, kjer je potem delal na visokih položajih. Spominja se, kako jim je bilo lepo pri razvitju društvenega prapora v Zagorju ob Savi, v Žalcu in še

marsikje po Sloveniji. Najlepše spomine pa ima na izredno tople sprejem pri bratih Čehih in Slovaki, v Pragi je bil na vseh slovanskem gasilskem kongresu, v Bratislavi pa na ekskurziji, kamor je pozneje odšel tudi v Pariz. Rad se spominja gasilskega slavlja pred drugo svetovno vojno v Đakovu v Slavoniji, v Laškem, kjer je bila generalka za mogočo manifestacijo gasilstva — I. gasilski kongres leta 1930 v Ljubljani. Še bi lahko našteval številne lepe vtise, toda čas mu tega ne dopušča.

Na vprašanje, kako se počuti kot častni predsednik našega gasilskega društva je odgovoril, da prav rad prihaja med poklicne tovariše v Štorah, kjer se vedno dobro počuti. Ob tej priložnosti se zahvaljuje za pozornost in tovarštvo. Veseli ga, da je v Štorah tako močna gasilska organizacija, s katero ga veže nešteto prijetnih spominov. Na vprašanje, kako gleda na mladino v gasilski organizaciji, je odgovoril, da je zanimanje in navdušenje pionirjev in mladincev za gasilstvo dobro obetajoč znak, ki nas navdaja s prepričanjem, da je naša mladina ubrala pravilno pot, ker gasilec ne more biti slab človek, saj mu je življenjska nujnost, pomagati vsekdar v nesreči in v stiski se nahajajočemu človeku. Gasilec dokazuje z dejanji, ne s fraza-

mi, resnico, da je človek naša največja vrednota.

Kaj bi svetoval mladim gasilcem pri bodočem udejstvovanju? Da po sedaj začrtani poti vztrajno nadaljujete delo, da v požrtvovalnosti posnemate naše prednike, da v složenem sodelovanju s starejšimi člani — gasil-

ci dvigate strokovnost in obenem tudi družabnost, po znanim izreku: »združiti koristno s prijetnim«.

Svoj cilj bomo dosegli, ko bodo vsi člani kolektiva prežeti z gasilsko mislijo — pripravljeni ob vsakem času pohiteti vsakomur, ki je v stiski ali v nesreči »NA POMOČ!« R. U.



Izredno privlačni spodnji prostori doma oddiha na Svetini

HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA — HUMORESKA

PAVLOVO SPREOBURNJENJE

(Nadaljevanje z 9. strani)

Zaslišalo se je oglušujoče ploskanje in potem je sledil ognjevit govor, ob katerem je Pavel nenadoma otrpnil in skoraj pozabil na volan.

Zena bi sicer veliko raje obrnila gumb, toda ko je zagledala Pavlov napeti obraz, se je vdano zazrla v bežečo pokrajino.

Pred hotelom je Pavel še vedno poslušal govor z ušesi in usti, mehanično parkiral avto, nestrpno odmahnil ženi, naj gre sama naprej, potem pa obsedel in poslušal, poslušal, dokler ni končno govor utonil v navdušenem ploskanju.

Iz elegantnega avtomobila je počasi prilezel nov, bleščeč Pavel Strešnik. Čutil je, da je ves prečiščen in prerojen, poln neslutnih moči, ki so se nenadoma prebudile in njem in klicale k dejanjem.

Komaj mu je žena dopovedala, da je v nedeljo povsod in torej tudi v domačem mestu vse zaprto in da se torej nikakor ne spleča vračati pred večerom.

Pavel je sicer popustil, toda grozeče je rekel:

— Naj bo ampak jutri!

Le starejši tovariši na občini so se špominjali Pavla Strešnika takšnega, kakršen se je v ponedeljek zjutraj nekaj minut po sedmi uri pojavil na občinskem komiteju. Pa kaj »pojavi«! Planil je, pridrvel, padel je v sobo kot bomba sredi lenobno idiličnega razgovora med tovariši, ki so si med rahlim zehanem pripovedovali, kako se je ta imel v planinah, kako je drugi suh in kako tretjega daje maček.

Pavel Strešnik je nekaj trenutkov sicer še govoril zmerno glasno, potem pa je začel tolči po mizi in kričati. Ko je čez nekaj minut zajel sapo, so tovariši presenečeno ugotovili, da je bil to komaj uvod in da glavno šele pride.

To glavno so potem sicer imeli priložnost prebrati tudi na prvih straneh časnikov, toda v spominu so jim bučale besede Pavla Strešnika o nujnosti akcije, o

boju proti vulgarnemu pojmovanju materializma, proti dobičkarstvu, izkoriščanju službenega položaja, meščanskemu snobizmu, proti plitkemu življenjskemu konceptu, proti modernizmu, proti izdajanju najsvetlejših tradicij, proti... ne, skratka, novo to sicer ni bilo, toda vsi tovariši na komiteju so si bili edini v tem, da je Pavel sijajen govornik in da bi bilo nadvse zaželeno, pametno, pravzaprav nujno potrebno, da bi Pavel govoril zvečer na razširjenem sestanku.

Na srečo po telefonu niso videli, kako je Pavel pomilovalno pogledal, čes to ste mi profesionalni aktivisti. Meni pripovedujete, kdaj in kje naj govorim! Pa menda ja, tovariši, da bom prišel! Saj je menda vendar stvar enkrat za vselej jasna! In kako bi potem mogel človek molčati?

Zvečer je Pavel Strešnik govoril na sestanku v mestu, naslednji dan v vasi, potem v drugi vasi. Vse dopoldneve je v njegovi pisarni brnel telefon in

vsil pozivi so bili namenjeni tovarišu Pavlu.

Prosili so ga za predavanja in Pavel je predaval na šolah, za delavsko univerzo, za Klub mladih proizvajalcev, za sindikate, skratka: to je bil ves stari Pavel Strešnik izmed desetih let — ali pa jih je bilo morda več — in ko se mu je nekoč nekdo drznil ponuditi potne stroške in honorar za predavanja, je re-vež slišal še dodatno brezplačno predavanje o morali sodobnega človeka in o svetlih idealih, med katere je tovariš Pavel neopazno vpletel še boj proti gospodarskemu kriminalu, proti klerikalizmu, abortusu in Romanom X-100.

Skratka: če ne bi imel doma hladilnika, televizorja, sesalca za prah, mešalca, loščilca, pralnega stroja, oblek iz najboljšega kamgarna, elegantnega avtomobila, gospodinjske pomočnice in zadovoljne žene, bi človek res verjel, da je bilo preteklih deset let — ali pa jih je bilo morda več — samo moreč sen.

NEZGODE PRI DELU

V mesecu septembru je bilo po obratih in oddelkih naslednje število nezgod pri delu:

Elektroplavž 2, Jeklarna 2, Valjarna 3, Livarna I. 3, Livarna II. 2, Mehanična delavnica 1, Promet 1, Gradbeni oddelek 1, Komunalni oddelek 1, skupaj 16.

Brez nezgode pri delu so bili naslednji obrati oziroma oddelki:

Modelna mizarna, Samotarpa, Energetski obrat, Elektroobrat, Obdelovalnica valjev, Ekspedit, Razvojni oddelek, OTK in ostalo.

Na poti na delo in z dela so prijavljene tri nezgode, in sicer 2 iz valjarne in 1 iz obdelovalnice valjev.

Pri delu so se poškodovali:

ELEKTROPLAVŽ:

LIPOVŠEK Jurij je čistil žlindro iz ponovce. Od zgornjega roba ponovce je odpadlo nekaj opek, od katerih mu je ena padla na nart leve noge ter ga poškodovala.

ČERNUŠA Stanko je pri drobljenju ostružkov odstranjeval ostružke z roko ter se urezal na dva prsta desne roke. Pri tem je prerezal tudi zaščitno rokavico.



Proč z izrabljenim orodjem

JEKLARNA:

HRUSTEK Ivan je v bližini mesta, kjer razbijajo žlindro v skladišču starega železa sede zadremal na takem mestu, da ga ni osvetljevala luč. Žerjavovodja ga zaradi tega ni opazil ter je pričel z drobljenjem žlindre. Pri prvem spustu krogle je večji kos žlindre odletel proti imenovanemu ter ga poškodoval po nogah in glavi. Pri tem ni imel čelade na glavi.

KRAMPARŠEK Matija je v brusilnici z žerjavom skladal ingote na brusilno klop. Pri tem mu je zaradi naglice pri delu stisnilo prst na levi roki.

VALJARNA:

KOŠAK Alojz je ravnal palice na ravnalni klopi blizu škarij v adjustaži. Od škarij, kjer so takrat rezali je odletel ostanek palice, ga zadela v nogo ter ga urezal pod kolenom.

PUŠNIK Miha. Pri valjanju ingota je na II. ogradju grobe proge valjanec izšel krivo, pri tem udaril po kavljju, katerega je imenovani držal v roki. Kavelj se je zaradi tega odtrgal z verige ter mu padel na nart desne noge in ga poškodoval.

ČUJEŠ Stanko je ročno razkladal gredice v potisno peč II. Pri tem se je ena gredica skotalila s sklada ter mu poškodovala prst na levi roki.

LIVARNA I.:

SKALE Edi je izbijal jedrenjak iz ulitka pri čemer mu je drobec železa priletel v stegno desne noge ter ga poškodoval.

LOJEN Frido je nakladal zlomnino na zakladalni voziček pri kupolkah. Pri tem se je posoda vozička odpela ter nagnila. Imenovani ni pravočasno odmaknil roke, tako da ga je stisnilo za tretji prst leve roke.

SENICA Ivan je peljal samokolnico po mehkih tleh. Pri tem mu je spodrsnilo tako, da je padel ter se udaril na koleno.

LIVARNA II.:

LORGER Franc je brusil palice na konti napravi brez zaščitnih očal. Pri tem mu je drobec priletel v desno oko.

NOVAK Julijus je kot pomožni delavec delal v livarni 45 dni. Samovoljno je vključil kaluparski stroj na katerem takrat ni nihče delal. Pri tem mu je stroj stisnil dva prsta na desni roki. Vzroki za poškodbo: nedisciplinarnost in nepoznavanje nevarnosti.

MEHANIČNA DELAVNICA:

MOČNIK Rudi st. je pri predstavljanju vpenjalnih čeljusti na stružnici zategoval maticе. Pri tem mu je zdrsnil ključ z maticе tako, da je z roko udaril po planski plošči ter si poškodoval prst na levi roki.

PROMET:

JOŠT Rudolf se je kot vodja premika skupaj s premikačem Gračner Milanom peljal v kabini lokomotive. Na stopnici prvega vagona spredaj ni bilo nikogar. Namesto po tretjem tiru so v Štore II peljali po tiru skozi skladišče starega železa ter se pri tem zaleтели v štiri vozove za vložek. Ob trčenju se je Jošt poškodoval na komolcu desne roke, ko je zadela na kotnik, ki je v zadnji steni kabine.

GRADBENI ODDELEK:

KLENOVŠEK Jakob je z žerjavom spuščal na tla prekucnik. Pri tem ga je podlagal z opeko ter ni pravočasno umaknil roke tako, da ga je stisnilo za dlan.

KOMUNALNI ODDELEK:

KOCMAN Olga je odcejevala krompir v kuhinji. Pri tem ji je spodrsnilo na spolzkih tleh tako, da je padla ter se opekla

po levi roki in desni nogi. Istovčasno pa je ugasnila luč v kuhinji zaradi kratkega stika.

NA POTI SO SE POŠKODOVALI:

LUKAČEK Martin iz valjarne je na poti z dela padel z mopedom ter se poškodoval na gležnju leve noge ter prst leve roke.

GRACNER Anton je na poti na delo padel z mopedom ter si poškodoval dlan leve roke.

IVANUŠA Stane iz obdelovalnice valjev je na poti na delo vstopil v avtobus, pri čemer mu je spodrsnilo ter si je izpahnil desni gleženj.

Služba varstva pri delu



Cuj, pa bodo šrange in pa tistega, ki pri Godečevem mostu šrange zapira tudi modernizirali?

STANOVANJSKA

— Iz katerega bloka pa si?
— Jaz sem neangažiran. Paš ata še ni dobil stanovanja.

KRATKA OPOROKA

Rabelais je zapustil kratko, jedrnat in odkritosrčno oporoko: Ničesar nimam, razen dolgov; kar bo ostalo naj dobijo siromašniki.

Kar zamudiš v mladosti, ne moreš nikoli nadomestiti.

—0—

Kdor se poleti ne znoji, bo pozimi zmrznil.

— — —

Nihče ne ve natančno, kako staro je človeštvo. Vsakdo pa bi lahko vedel, da je staro dovolj, da bi pokazalo več pameti, kot je dejansko kaže.

Bertrand Russel

KADROVSKE VESTI

V mesecu septembru 1969 so bile naslednje spremembe v naši delovni skupnosti.

Iz JLA so se vrnili:

PLAHUTA FRANC, delavec v jeklarni, KAJBA FRANJO, delavec v livarni sive zlitine, MRAVLJAK IVAN, elektromehanik v elektroobratu, TESNER ZLATKO, strojni ključavničar, mehanična delavnica, KOVAČIČ DAVORIN, elektromehanik, energetske obrat, PRAZNIK ALOJZ, kemijski tehnik, kemični laboratorij.

Novi člani delovne skupnosti:

V livarni valjev: POLANČEC VLADO, LEDINSKI GABRO, BELOŠEVIČ MIJO, vsi delavci, MAJČEN IVAN, rudar — miner, LUPSE STANISLAV, strojni ključavničar. V valjarni: PLANKO JOŽE, HRASTNIK ALOJZ, MERKUS MILAN, KNATUŽER STANISLAV, ŠALKOVIČ IVAN, ŠVALJEK STEPAN, VAJINOVIČ STANKO in MAJČEN JOŽEF — vsi NK delavci. V ekspeditu: FRANC STJEPAN, PAVIČ STJEPAN, PAVIČ SLAVKO in ŠTUNF JOŽEF, vsi NK delavci. V šamotarni: CENE VLADIMIR in ARZENŠEK JOŽE, delavca. V prometu: KAMPUŠ FRANC, delavec, ŽAFRAN JOŽEF, stroj. ključavničar, KOČAR MARJAN, SENER IVAN, ZIDANSKI RUDOLF, ŽLAMBERGER ANTON, BRENN MIROSLAV, vsi NK delavci. V mehanični delavnici: GAJSEK BOGDAN, klepar, JERAJ STANE, strojni ključavničar, CENTRIH CIRIL, delavec in PAVIČ PETER, delavec. V jeklarni: REBIČ IVAN, GORIŠEK VLADO, POPOVIČ MARKO in MRZLEČKI JOSIP, delavci. V energetske obrat: VODUSEK ANTON, delavec, VUK MIHAEL, dipl. metal. inž., tehnični sektor. V komunalnem oddelku: GOBEC IVAN, delavec.

Na odsluženje kadrovskega roka v JLA so odšli:

GAJSEK KARL, delavec iz ekspedita, KUKOVIČ IVAN in LESKOVŠEK ZLATKO oba strojna ključavničarja iz obdelovalnice valjev, NOVAK FRANC in KORŽE FRANC, oba strojna ključavničarja iz mehanične delavnice, FIRANT KONRAD, delavec iz jeklarne, PUŠNIK ALOJZ, strojni ključavničar, ZAZIJAL BOGOMIR, električar iz elektroobrata.

Po želji delavca so odšli:

SUHEL PAVEL, po lastni želji v preskusni dobi, delavec iz jeklarne, GORSAK FRANC, strugar iz mehanične delavnice, MIZDRAK DUŠAN, delavec iz

valjarne, RADUJKO NIKOLA, žerjavovodja iz elektroplavža, ŠUKLJE ALES, dipl. met. inž., iz valjarne valjev.

V preizkusni dobi so bili odpušteni:

SUHEL PAVEL, delavec iz jeklarne, KAMPUŠ FRANC, delavec iz prometa, GORIŠEK VLADO, delavec v jeklarni, POPOVIČ MARKO, delavec iz jeklarne.

Samovoljno so zapustili podjetje:

CINGELJ JOŽE, delavec v valjarni, CIGLER ALOJZ, delavec v jeklarni, MUHA FRIDERIK, delavec iz valjarne, JURICAN ALBIN, strugar iz obdelovalnice valjev, GRACNER RUDOLF, delavec iz valjarne, JOST FRANC, delavec iz livarne sive litine, DRAVEC KARL, delavec iz valjarne, LEPEJ IVAN, delavec iz valjarne, GRACNER JANEZ, premikač iz prometa.

Sporazumno s podjetjem je odšel:

BENKO VILIBALD, žerjavovodja iz livarne sive litine.

Po izteku delovne pogodbe:

je prenehalo delovno razmerje ROMIH MARIJI, kuharici na Rabu.

Naraščaj v družini so dobili:

KOLAR DRAGO iz valjarne, ZALOKAR VID iz livarne sive litine, BEKUS STANKO iz mehanične, FIŠER MAKŠ iz valjarne, ZEMLJAK IVAN iz valjarne, PANTER STANE iz mehanične, BAUMGARTNER ŠTEFAN iz mehanične, PERC ALOJZ iz energetskega obrata, GORJUP PAVEL iz ekspedita, ARZENŠEK VLADO iz livarne sive litine, MLAKAR JAKOB iz ekspedita, SENICA IVAN iz prometa, ZELIČ ANTON iz jeklarne, OJSTERSEK ANDREJ iz energetskega obrata, OCVIRK BOŽO iz mehanične, BOVHA JOŽE iz valjarne, DROBNE FRIDERIK iz valjarne in NOVAK ALOJZ iz valjarne.

Cestitamo!

Poročil se je:

PUGELJ MILAN iz mehanične delavnice.

Na novi življenjski poti mu želimo obilo sreče!

DELOVNO DOLŽNOST SO PREKRŠILI:

Komisija za varstvo delovnih dolžnosti pri delavskem svetu podjetja se je v mesecu septembru 1969 večkrat sestala in obravnavala 17 primerov kršitev delovnih dolžnosti. V treh

primerih je izrekla namilejši ukrep opomin, v petih pa je zaradi zaslivanja prič obravnavo preložila.

Delovno dolžnost so prekršili in bili kaznovani z javnim opominom:

1. PILKO Anton, iz valjarne, je dne 31. julija 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

2. KOROŠEC Ignac, iz livarne valjev, je dne 16. maja 1969 na dopoldanski smeni v obratnem prostoru livarne valjev užalil delavca gradbenega oddelka z besedami, da je nemški hlapec — javni opomin.

3. UŽMAH Anton, iz valjarne, je dne 23. avgusta 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

4. BRISTOVIČ Vladimir, iz valjarne, je dne 15. avgusta 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

5. MARKOVIČ Stane, iz valjarne, je v dneh 11. in 12. avgusta 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

6. LEMUT Slavko, iz valjarne, je dne 29. avgusta 1969 neopravičeno izostal od dela — javni opomin.

z zadnjim javnim opominom:

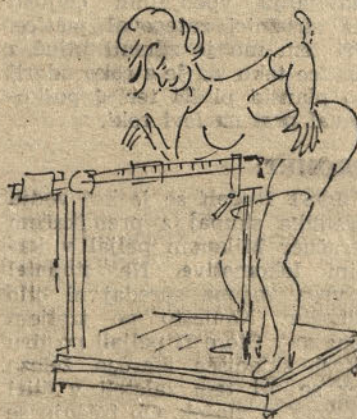
7. LESJAK Franc, iz jeklarne, je dne 30. junija 1969 neopravičeno izostal od dela — zadnji javni opomin.

8. PENIČ Daniel, iz jeklarne, je dne 4. avgusta 1969 ponovno neopravičeno izostal od dela — zadnji javni opomin.

9. SIMIČ Miloš, iz jeklarne, je v dneh 16. in 17. avgusta 1969 ponovno neopravičeno izostal od dela — zadnji javni opomin.

10. PLEVNİK Franc, iz jeklarne, je dne 8. septembra 1969 ponovno neopravičeno izostal od dela — zadnji javni opomin.

Iz pisarne pravne službe



Servis v našem glavnem skladišču. (Tehtnica je uradno točna)

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega moža, očeta in starega očeta

AVGUSTA MAROVŠKA

smo bili deležni velike pozornosti in sočustvovanja.

Ker se ne moremo zahvaliti vsakemu posebej, izrekamo po tej poti toplo zahvalo, vsem, ki so nam v času dolgotrajne bolezni, posebno pa še ob njegovi prerani smrti stali ob strani, nam kakorkoli priskočili na pomoč, darovali cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti.

Posebno zahvalo dolgujemo tov. Mišku Verbiču za tople besede slovesa in pevcem iz Sentjurja pri Celju za občutno zapete žalostinke.

Zena in hčerka z družino

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi mojega moža

GRACNER FRANCA

strojevodje v železarni, se iskreno zahvaljujem vsem številnim prijateljem in znanecem za spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebno se zahvaljujem vsem darovalcem vencev in cvetja, kolektivu in sodelavcem železarne, godbi, tov. Brglezu za poslovilne besede in stanovalcem hiše, Štore št. 78 za vso pomoč.

Še enkrat hvala
Gračner Zofka

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega moža in očeta

LEOPOLDA GAJSERJA

se iskreno zahvaljujem članom kolektiva Železarna Štore, ki so mi pomagali in darovali vence. Posebno se zahvaljujem godbi, tov. Verbiču pa za izrečene besede. Vsem sodelavcem, znanecem, prijateljem in sorodnikom za pomoč iskreno kyla.

Zalujoča žena Breda z otroci:
Jelko, Nikijem in Jožijem

ZAHVALA

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem kemičnega laboratorija za prijetno presenečenje in sprejeto darilo ob slovesu. Ob prisrčnih besedah pa sem začutila, da smo bili dobri tovariši pri delu.

Vsem želim veliko sreče pri nadaljnjem delu in vas lepo pozdravljam!

Zafran Terezija

KADROVSKE VESTI

V MESECU SEPTEMBRU SO BILI UPOKOJENI

ZAFRAN TEREZIJA, rojena na Ponikvi pri Grobelnem dne 12. 10. 1913, sedaj stanuje v Štorah. V Železarni Store se je zaposlila leta 1948 o obratu šamotarna. Delala je na različnih de-



lovnih mestih v podjetju, nazadnje pa v komunalnem oddelku. Pred vojno je delala kot natakarica v različnih privatnih gostilnah. Od leta 1939 pa do 1944 je bila zaposlena v TEP Celje. Dne 30. 9. t. l. je bila, ena redkih članov kolektiva, redno upokojena.

ZAHOJNIK FLORJAN, rojen v Celju 22. 2. 1913, sedaj stanuje v Štorah. Po zaključenju meščanski šoli se je leta 1928 zaposlil v TEP Celje, kjer je delal do 1934. leta. Zaradi politične dejavnosti je bil 10 mesecev zaprt in nato 15 mesecev brezposeln. Delo je dobil spet leta 1936 kot rudarski delavec v Srbiji. Leta 1941 se je ponovno zaposlil v



TEP Celje, kjer je delal do leta 1949. Nato je bil premeščen v vojno gradbeno industrijo v Vogosče in Travnik. V Železarno Store je vstopil na delo avgusta 1959. leta, najprej pa je bil razporejen kot referent v pripravi proizvodnje, od leta 1961 dalje pa v komercialnem sektorju, kjer je delal kot referent nabave vse do upokojitve, to je 30. septembra 1969.

Avgust Marovšek

V soboto, 27. septembra t. l. je doživel v zdravilišču Topolšica še eden naših dolgoletnih sodelavcev, Avgust Marovšek. Dolgo ga je že trpinčila zahrbtna bolezen, vsi smo vedeli, da mu ni pomoči, on pa je še upal in bil v sebi trdno prepričan, da se bo še vrnil v sredo svojih najdražjih na Lipo. Kako varljivo upanje! Odšel je eden tistih skromnih, mirnih ljudi, ki so imeli tako malo zahtev do življenja, ki so veliko pregarali že od mla-



je v mehanični delavnici — v takratni kapitalni izgradnji in obdelovalnici valjev kot obratnikar proizvodnje. Zadnja leta — vse do upokojitve pa je delal kot vodja komunalnega oddelka v splošnem sektorju. Dne 23. 9. je bil zaradi bolezni invalidsko upokojen.

JURACIĆ NEŽA, rojena v Šentjanžu nad Štorami dne 9. 2. 1926, sedaj stanujoča v Štorah. V Železarni Store se je za-



poslila decembra 1948 ter vsekoli do upokojitve delala v obratu šamotarna na različnih delovnih mestih. Do zaposlitve v našem podjetju je živel in delala doma na posestvu pri starših. Dne 23. septembra 1969 je bila po IK upokojena.

dih nog, za vsakdanji kruhek, potem pa v novih pogojih le zaživel življenje dostojno človeka in jim je to bilo v največje za-



dovoljstvo. V številni družini malega posestnika se je 1. avgusta 1910 rodil še Avgust in rasel v skromnih razmerah, kakršne so poznali takrat mali ljudje. Še v osnovni šoli je bil pa je že moral iti služiti, saj je bilo doma preveč otrok lačnih kruha. Po končanem šolanju je hodil na delo k posestnikom v Grmovju, v Pirešici, v Dobrni pa v Celju, kjer se je le našel kakšen boljši kos kruha. Od 3. maja 1947 ga najdemo najprej v livarni kot brusača litine, čez osem let kot posluževalca kompresorjev v energetske oddelku in od 1. oktobra 1957 v valjarni kot strojnika fine in pozneje grobe proge. Opravil je izpit za strojnika in delal kot VK strojnik, dokler ni bil zaradi težke bolezni 20. februarja 1967 invalidsko upokojen, kot 75 % delovni invalid. Silikoza se je med težkim delom lotila tudi njegovih pljuč in mu vedno bolj razjedala organizem. Vedno dalje se je zadrževal v bolnišnicah in v zdravilišču, odtrgan od družine, na katero je bil tako navezan. Kdo bi lahko opisal vse trpljenje, ki ga je prestopal v življenju, zlasti še v poslednjih letih, ko je že bil vedno bolj izčrpan, a je gojil še globoko vero, da bo prišel zopet domov na zaslužen oddih. Smrt ga je rešila trpljenja. Marovšek je bil večkrat med udarniki, med najbolj prizadevnimi delavci našega kolektiva.

Mihael Lončar

Po nerazumljivi, kruti zakonitosti življenja je odšel iz naših vrst izredno cenjen sodelavec, delovodja na aglomeraciji elektro-plavža, tov. Miha LONČAR, star komaj dobrih 43 let. Dolgotrajna bolezen, posledica prestanega trpljenja v nič kaj rožna-

tem življenju je končno izmzgala organizem in nam vzela prizadevnega tovariša, za katerim bo še dolgo ostala globoka vrzel. Miha je bil sin malih kmetov iz Loke pri Planini nad Sevnico, ki je kmalu občutil, kako težko se bo prebijati skozi zapletena pota življenja. Komaj je odrasel šoli, že je prihrumela nad našo deželo vojna vihra, kako je divjala nad Kozjanskim pa vsi dobro vemo. Toda Miha je kljub mladosti kmalu uvidel, kje mu je mesto in se vključil v vrste borcev zoper okupatorje. V partizanih je bil tudi ranjen, tam je zaslužen prejel tudi medaljo zaslug za narod. Po vojni se je z vso mladostno silo vrgele v izvrševanje zahtevnih nalog preobrazbe dežele, delal je pri gradbenih delavcih, potem v administraciji MLO Celje, nato se je zaposlil v zlatarni in postal



PK zlatar, 6. maja 1947 pa je stopil v vrste naših valjarjev, odšel potem dvakrat na mladinsko progo in se izkazal kot požrtvovalen brigadir, da smo ga bili zelo veseli, ko se je vrnil zopet v naš kolektiv. Lepo je napredoval in se strokovno izobraževal, od vžigalca voza je napredoval za predelavca, potem za skupinovodjo in nazadnje za delovodjo na aglomeraciji. Z vso vnemo je delal tudi v družbeno-političnih organizacijah, saj smo takrat potrebovali prizadevne ljudi, nalog je bilo vedno veliko in Miha je bil vedno dosegljiv in vedno zanesljiv. Z Mulejevo Angelco, našo uslužbenko sta si spletla še družinsko gnezdece, skrbela za sina in si kljub zrahlanemu zdravju zgradila tudi lasten dom na Lipi. Zdaj naj bi bilo vsem lepo, v topli domačnosti. Toda življenje je zdaj pokazalo svojo senčno plat, v družino se je naselila bolezen, mučila je očeta in mater. Težje je zgrabila očeta in naš Miha je moral iskati pomoči v bolnišnici in v zdravilišču, vedno pogostejše, dokler ni izmučeno telo omagalo.

KEGLJANJE

V Zeleni laguni v Poreču je zgrajen najmodernejši hotel »Parentium«, kjer so ob otvoritvi štiristeznega avtomatskega kegljišča 21. septembra t.l. priredili mednarodni kegljaški dvoboj med reprezentancama ZR Nemčije in Jugoslavije. V naši ženski reprezentanci je nastopila tudi kegljavka Eva Ludvigova (med 6 tekmovalkami za Jugoslavijo so bile 4 Slovenke). Tokrat našim kegljavkam ni šlo najbolje od rok, izgubile so srečanje z 10 keglji razlike.

Na ta dan so imele naše kegljavnice v gosteh Mariborčanke; to je bilo prijateljsko srečanje. Zmagale so kegljavke Branika iz Maribora, ki so podrle 2331 kegljev, naše predstavnice pa 2313 kegljev. Največ kegljev je podrila ta dan naša predstavnic Sonja Ocvirkova in sicer 411, medtem ko je najboljša kegljavka Branika Kokaljeva podrila 409 kegljev, Vebrova iz Štor 407 in Lahovnikova iz Maribora 401 kegelj. Vse ostale so imele rezultate pod 400 kegljev.

Na republiškem prvenstvu v Mariboru (ženske posamezno 27. in 28. 9. t.l.) so nastopale naše kegljavke: Dragica Kranjčeva,

Sonja Ocvirkova, Eva Ludvigova, Hilda Verbova in Milica Perparjeva. Ocvirkova je zasedla 9. mesto, Verbova 12., Ludvigova pa 14. mesto. Za državno prvenstvo, ki bo 26. oktobra t.l. v Zagrebu, so se plasirale: Ocvirkova, Verbova in Ludvigova.

Naša kegljavka Eva Ludvigova je nastopila v reprezentanci Jugoslavije v meddržavnem dvoboju Modžarska : Jugoslavija (povračilno srečanje moških in ženskih predstavnikov) 9. oktobra t.l. v Budimpešti. Naša ženska reprezentanca je izgubila srečanje s 130 keglji razlike, ker se na kegljišču ni znašla; moška reprezentanca pa je zmagala s tesno razliko 11 kegljev; odločil je naš as Steržaj, svetovni prvak, ki je zbujal splošno pozornost na tem srečanju. Tudi tokrat se je pokazalo, da ni lahko igrati v raznih okoliščinah, na raznih kegljiščih, saj tekmovalci psihološko niso sposobni premagati nasprotnika, ki je kegljišča že vajen.

Sicer pa so Madžari sprejeli naše reprezentante izredno ljubezljivo in prisrčno. Ves čas so bili navdušeni gostitelji.



Znamenita freska v glavni dvorani pri Mlinarjevem Janezu

OBVESTILO

Bliža se DAN MRTVIH, ko se bomo spomnili naših pokojnih sorodnikov in se poklonili spominu borcev za svobodo in pravice vseh ljudi, ki so v borbi za te pravice trpeli in umirali in še trpijo ter umirajo na vseh celinah sveta.

Žalne svečanosti bo tudi letos organizirala Zveza borcev NOV Štor in sicer v petek, 31. t. m. ob 16. uri pred spominsko ploščo na osnovni šoli na Lipi, istega dne pa ob 11. uri pred spomenikom padlim borcem NOV na Svetini, ob razpotju pred vasjo.

Udeležimo se teh žalnih svečanosti v čim večjem številu, da se dostojno oddolžimo spominu na vse žrtve nasilja širom sveta.

ODBOR

Iz tehnične knjižnice

PRIROČNIK za sestavitev zaključnega računa za leto 1968. II. del. Praktični primeri. Lj. 1969, S-0119
TELLE W.: Chemische Laboratoriumsgeräte. Leipzig, 1969, S-234.
PODOROV A. S.: Tvorci nauki o metale. »Nauka«, Moskva, 1969, 0118.
MATJUŠENKO N. N.: Kristalične strukture dvovalentnih soedinjenj. Izd. »2 Metallurgija«, 1969, 0117.

PROCESI prerade čelika. Topla prerada. Metalurški inštitut Hasan Brkić. Zenica, I. do. 1968, 3408/I. **PROCESI** prerade čelika. Hladna prerada, II. Zenica, 1968, 3408/II. **PROCESI** čeličnog i gvozdenog liva. Metalurški inštitut Hasan Brkić. Zenica, 1968, 3410.

METALURGIJA praha na bazi železa. Metalurški inštitut Hasan Brkić. Zenica, 1968, 3406.

SODOBNE metode raziskovanja, preizkušanja in analiziranja in smeri njihovega razvoja. Metalurški inštitut, Zenica, 1968, 3411.

PRAVCI razvoja naučnoistraževalnega rada. Zenica, 1968, 3407.

PROBLEMI rekuperacije sporednih in odpadnih produktov. Zenica, Inštitut H. B. 1968, 3409.

IZVEŠTAJ privremene grupe visokopečara po temi: Putevi daljeg povečanja kampanje visokih peči. UJZ, Beograd, 1968, 3407.

PEJIC R.: Praktična primena osnovnog kontnog plana. Ekonomski biro, Beograd, 1969, II. deo, 0117/II-a

PROKATNOE i voločilnoe proizvodstvo, 1965, Moskva, 1966, 0134.

SPECIJALNIJE stali i splavi. Tom 3. Spravčnik v pjatih tomah. Moskva, 1968, 0135.

UNAPREĐENJE kvalitete čeličnih kokila. Sisak, 1968, 3420.

POSKUS izdelave briketnega koksa za porabo v livarstvu. Poročilo metalurškega inštituta v Ljubljani, 1968, 3419.

IZDRŽLJIVOST kokilnog lijeva protiv termooškov. Poročilo metalurškega inštituta v Ljubljani, 1968, 3418.

MATERIJALI sa savetovanja u toplotnoj tehnici u crnoj metalurgiji. UJL, Beograd, 1964, 3417.

PREŠEREN A.: Uvodjenje mazutnih gorionika tipa B BISRA u SM peči. Poročila metal. inst. Lj. 1964, 3416.

GULJAJEV B. B.: Očistka otlivok Izd. »Mašinostroennije« Leningrad, 1969, 2542.

HERSTELLUNG von Stahldrants. Teil I. Verlag Stahleisen, MBH. Duesseldorf, 1969, 2541.

VJICISLITELNJAJA sistema IBM/360. Principi raboti. Izd. »Sovetskoe radio« Moskva, 1969, 0151.

ELEKTROTEHNIČKI priročnik. Snopičlo. Varovanje I. del. Varovanje električnih naprav nizke napetosti, Ljubljana 1967, S-1983.

PLAPER M.: Električni izračun razdelilnih omrežij. Ljubljana 1967, S-1984.

KONTROLJ i kačestvo proizvodnje. Prevod s nemckog. Moskva 1968, S-1979.

GERMAN Peter: Praktičeskoe primennienie univerzalnoj desjatinnoj klasifikacii. Moskva 1967, S-1980.

KOZOVINSKII N. I.2 Svarka neržavujuščih stalcj. »Tehnika« 1968, S-1981.

MEHANIZACIJA prgoizvodstva otlivok v vagonostroennij. Moskva 1968, S-1982.

KATALOG tekuće strane periodike u bibliotekama Jugoslavije I. 1966. Jugoslavieski inštitut, Beograd 1968, S-3323.

Nacov predlog za deževne dni v Store II

BEZOKISLITELJNIJI i malookisletelniji nagrev stali pod obrabotku davljenijem. Moskva, 1969, 0116.

MERCANSKII A. P.: Zuboreznoe delo. Izd. »Mašinostroennije« Leningrad, 1969, 0126.

HVINGIJA M. V.: Vibracii pružin. Izd. »Mašinostroennije« Moskva, 1969, 0120.

PROIZVODSTVO i primennennie margancevih ferrosplavov. Izdanie »Mecniereba« Tbilisi, 1968, 0121.

SVEC V. E.: Puti sokraščenia prostoev prokatnih stanov. Izdanie »Tehnika« Kiev, 1969, 0122.

EKONOMIKO — statističeskij issledovanija promišlenog proizvodstva Moskva, 1969, 0123.

BEREZIN M. T.: Organizacija zagotovki vtoričnih mernih metallov. Izd Metalurgija, 1969, 0124.

VODOPIVEC F.: Uvajanje metode fraktografije pri raziskavah jekel. Poročila metalur. inštituta, Lj. 1964, 3403.

LETNO poročilo 1967 Metalurškega inštituta v Ljubljani, 3404.

PREPORUKE za proizvod. kokila... izdržljivost u I. 1965. Inštitut za metalurgiju, Sisak 1966, 3405.

KRAL V.: Unutrašnja kontrola, organizacija i primjena. OEP Informator, Zagreb, 1968, 2535.

LJIVOVIĆ M.: Parni kotlovi. Skripta, Jugosl. centar za uzd. kadrova, Beograd, 1967, 0133.

RAKOVIĆ R.: Fizika, hemija i tehnologija. Skripta Jugosl. centar za uzdizanje kadrova, Beograd, 1968, 0131.

MOMIROVIĆ M.: Skripta za pripremanje ispita za zvanja mašinista crpnih stanica i ručovalac crpki. Beograd, 1968, 0130.

ORGANIZACIJA rada, tehn. propisi i zaštita na radu. Bgd. 1967, 0129.

JANAČ Sv.: Tehnologija napojne vode, goriva i sagorevanje. Skripta, Beograd, 1967, 0128.

JOVANOVIC Liljana: Osnovi elektrotehnike. Skripta Bgd. 1965, 0127.



Samopomoč